ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 66 (4057). | Пайшанба, 3 апрель 1969 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ЭКИШГА ҲАММА НАРСА ШАЙ

Ўтган йили 1250 гектар ерга чигит экиб, гектаридан 22,9 центнердан ҳосил олдик, планни бажара олмай, уятли бўлиб қолдик. Доғни ювиш мақсадида ҳозир экиш кампаниясига тайёргарликни ҳар қачонгидан ҳам қизитиб юбордик. 16 та ҳайдов, 25 та чопиқ трактори, 70 комплект борона, 9 та мола, 9 та чизел ремонтдан чиқариб қўйилди.

Шунингдек, 2400 тонна маҳаллий ўғит жамғариб, 500 тоннасини далага ташиб чиқардик. Тракторчи Абди Сулиев, Етмис Тугенов ўртоқлар прицепда ҳар куни чигит экиладиган майдонларга 20-22 тоннадан маҳаллий ўғит ташиб чиқармоқдалар. Давлат томонидан берилган 645 тонна азот, 313 тонна суперфосфат ва бошқа хил минерал ўғит тўла ташиб олинди.

Ариқ-зовурларни тозалаш ҳисобига 6.100 кубометр тупроқ ишларини бажариш зарур. Ҳозиргача шундан 2000 кубометрдан зиёд тупроқ ишлари адо этилди. Ариқ-зовурларни тозалашда ҳар куни 110—120 колхозчи иштирок этаётир. Чигит экиладиган ҳамма майдон агротехника кўрсатмалари асосида 30—32 сантиметр чуқурликда сифатли қилиб шудгорлаб қўйилган.

Бу йил бултургидан 12 гектар кўп, яъни 1262 гектар ерда пахта етиштириб давлатга ҳар гектаридан 24 центнердан, жами 3028 тонна «оқ олтин» сотишимиз керак. Бунинг учун ҳамма имконият бор. Мустафо Ойдинов, Болтахўжа Исматов ўртоқлар бошлиқ бригадалар гектаридан 25—30 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар.

Шуни алоҳида кўрсатиш керакки, колхозимизни Чирчиқ электрокимё комбинати оталиққа олган. Завод ишчи-хизматчилари ўтган йили 480 тонна пахтамизни териб беришди. Яқинда завод директори Воҳид Қодиров ва бошқа ўртоқлар колхозимизга келишди. Улар бизга минерал ўғит ва эҳтиёт қисмлардан ёрдам берадиган бўлди. Оталик ёрдами учун раҳмат.

И. ИСОҚЖОНОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли колхозининг раиси.

Суратда: колхозининг пешқадам механизатор-звено бошлиғи ўртоқ А. Тиллаев.

Автор фотолари.

ЧОРВАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ — МУҲИМ ВАЗИФА

Коммунистик партия ва Совет ҳукмати меҳнаткашларнинг маданий ҳаёти ва моддий турмуш шароитларини яхшилаш борасида доимо ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Дон хўжалиги, чорвачилик, деҳқончиликнинг барча тармоқларини ривожлантириш, мамлакатга кўпроқ қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етказиб бериш соҳасида амалга оширилаётган тадбирлар бу ғамхўрликнинг ёрқин намунасидир.

КПСС XXIII съезди, партия Марказий Комитетининг Пленумлари, айниқса октябрь Пленуми қарорларида қишлоқ хўжалиги экономикасини юксалтириш, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини кўпроқ етиштириш масалалари партия ташкилотлари, совет ва хўжалик органлари ҳамда бу соҳада иш олиб бораётган ходимлар, мутахассислар олдига жанговар вазифа қилиб қўйилди.

Республикамизда, шу жумладан областимизда қишлоқ хўжалигининг асосий тармоқларидан бўлган чорвачиликни ривожлантиришда кейинги йилларда бирмунча муваффақиятлар қўлга киритилди. Моллар туёғи кўпайди, гўшт, сут, тухум ва бошқа маҳсулотлар кўпроқ етиштирилмоқда. Чорвачилик ишлари комплекс ривожлантирилиб, механизация кенг жорий этилмоқда. Колхоз ва совхозларда ем-хашак базасини мустаҳкамлаш масалаларига жиддий эътибор берилмоқда. Чорвачилик хўжаликлари ва фермаларнинг фойдали ҳамда рентабелли иш олиб боришлари юзасидан кўпгина тадбирлар кўрилди.

Моллар туёғини кўпайтираётган, гўшт, сут, тухум етиштиришни йил сайин ошириб бораётган илғорлар ва хўжаликлар тажрибаси оммалаштирилмоқда. Бу жиҳатдан Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги», Карл Маркс номли, Собир Раҳимов номли ва бошқа колхозлар, Янгийўл районидаги «Чиноз» совхоз-техникуми чорвадорларининг ажойиб ишлари ҳаммага ибратлидир.

Бироқ, партиямиз Марказий Комитети олдимизга қўйган вазифалар, ҳозирги талаб ва эҳтиёжлар нуқтаи назаридан қараганда, областимизда чорвачиликни ривожлантириш соҳасида олиб бораётган ишларимизни қониқарли деб бўлмайди. Колхоз ва совхозларда гўшт, сут, тухум ва бошқа маҳсулотлар етиштириш юксак талаблар даражасида эмас, чорва молларининг маҳсулдорлиги паст. Айрим хўжаликларда моллар туёғи камайиб бормоқда. Фермаларда зотсиз моллар ва паррандалар боқилаётганлиги натижасида маҳсулот етиштириш кўпаймаяпти. Гўштбош қорамолчилик ва қўйчиликни ривожлантиришга эътибор берилмаяпти. Парранда гўшти етиштириш ҳам етарли эмас. Чорвачилик маҳсулотларининг таннархи баланд. Баъзи хўжаликларда ем-хашак базасини мутсаҳкамлашга жиддий қаралмайди. Бу йилги оғир қиш шароити чорва қишловини анча қийинлаштириб юборди. Ташаббускор, уддабурон бўлмаган айрим раҳбарларнинг айби билан ем-хашак танқислиги юз берди, молларнинг нобуд бўлиши сингари хунук ҳоллар содир бўлди.

Маълумки, ем-хашак базасининг мустаҳкам бўлиши чорвачиликни ривожлантиришнинг асосидир. Бироқ, колхоз ва совхозлар бунинг асосий манбаи бўлган дон хўжалигини ривожлантириш, беда, арпа, маккажўхори ва бошқа ембоп экинлар экиш, уларнинг ҳосилдорлигини ошириш масалалари билан жиддий шуғулланмаяптилар. Областимизда ҳар бир гектар ердан ўриб олинаётган беда 30-40 центнерни ташкил этаётганлигини қандай баҳолаш мумкин, ахир. Ваҳоланки Хоразм ва Қорақалпоғистон АССРда гектаридан 90—100 центнерга етказиб беда ўриб олинмоқда.

Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари фермаларда ишлашга, ем-хашак етиштиришга ҳалол, жонкуяр ва ишнинг кўзини биладиган кишиларни эмас, бу соҳада тажрибаси, малакаси бўлмаган кишиларни қўймоқдалар. Натижада чорва маҳсулотларининг кам етиштирилишига ва ем-хашакнинг талон-торож бўлишига йўл қўйилмоқда.

Область партия комитети ва область ижроия комитети ўтган йили паррандачиликни ривожлантириш юзасидан тегишли тадбирлар белгилаган эдилар. Афсуски район, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, область бошқармаларининг бошлиқлари бу муҳим қарорнинг бажарилиши соҳасида қониқарсиз иш олиб бормоқдалар. Кўпчилик хўжаликларда паррандачилик фермалари йўқ. Бекобод, Бўстонлиқ, Бўка, Оққўрғон ва бошқа районларда ҳар бир товуқдан йилига 50-55 тадангина тухум олинаётганлиги мутлақо кечириб бўлмайдиган ҳолдир. Областимизда шу кунгача тухум тайёрлаш квартал плани бажарилган эмас.

Гўшт ва сутни кўпайтиришда сигирлар сонини ошириш алоҳида аҳамиятга эгадир. Кўпгина сутчилик хўжаликлари сигирлар зотини яхшилашга эътибор қиляптилар, бироқ деярли ҳамма районларда тўрт йил мобайнида сигирлар сонининг кўпаймаганлиги ишимиздаги катта нуқсондир. Шунингдек, сутчилик фермаларида чорва моллари парвариши, уларни озиқлантириш, гўшт, сут етиштиришни кўпайтириш соҳасида фан ва илғор тажриба ютуқларидан фойдаланиш, чорвачилик ишларини механизациялаш даражаси ҳам етарли эмас. Колхоз ва совхозларда йилқичиликни ривожлантириш эътибордан четда қолмоқда.

Тегишли ташкилотлар чорвачиликдаги капитал қурилиш ишлари билан кам шуғулланмоқдалар. Бунинг натижасида замонавий типда қурилган фермалар, базалар, паррандачилик фабрикалари ва комбинатларига эга эмасмиз.

Область партия комитети чорвачиликни ривожлантириш масалаларини, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг боришини махсус муҳокама қилди. Бу соҳада муваффақиятли иш олиб бораётган хўжаликларнинг тажрибалари қайд қилинди. Лекин, умуман олганда, чорвачиликни ривожлантириш қониқарсиз эканлиги кўрсатиб ўтилди. Район партия, совет, хўжалик ташкилотлари, область бошқармалари, колхоз ва совхозлар раҳбарларининг эътибори бу ғоят муҳим масалага қаратилди.

Бутун мамлакатимиз меҳнаткашлари беш йилликнинг тўртинчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ғайрат, ташаббус ва юксак ватанпарварлик намуналарини кўрсатаётган бир пайтда қишлоқ хўжалиги ва чорвачилик маҳсулотларини кўпроқ етиштириш муҳим сиёсий ва хўжалик вазифасидир. Ҳар бир колхоз ва совхоз раҳбари, ҳар бир ферма ходими, ҳар бир чорвадор юксак ва шарафли, шу билан бирга масъулиятли вазифани бажараётганлигини тўла ҳис қилсин. Форишликлар ташаббусини кенг ёйиб, чорвачиликни ривожлантиришга жиддий эътибор берайлик.

● Кўкламнинг ҳар бир куни ғанимат.

● *Ерни экишга сифатли тайёрланг.*

● Эртаги сабзавот ва дон экишни жадаллаштирайлик.

ДЕҲҚОН ТАРАДДУДИ

Деҳқон баҳори келди. Далаларда кўклам нафаси кезмоқда. Ҳадемай миришкор деҳқонни шошилтирадиган, унинг қўли-қўлига тегмайдиган долзарб дамлар ҳам бошланади. Пахтакорнинг бундан кейинги ҳар бир дақиқаси ғанимат.

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози деҳқонлари забардаст беш йилликнинг тўртинчи йилида пахтадан тағин ҳам мўл ҳосил етиштириш режаларини тузиб қўйдилар. Улар янги мавсумда 1360 гектар ернинг ҳар гектаридан планда белгилангандан 4 — 5 центнердан кўп «оқ олтин» етиштириб, давлатга 4100 тоннадан ортиқ пахта етказиб бериш нияти билан яшамоқдалар.

Колхознинг Рихсибой Шофайзиев, Абдулла Тиллаев, Мажид Бўрибеков, Ҳамид Миртурсунов ўртоқлар бошлиқ комплекс механизациялашган пешқадам звенолари деҳқонлари гектар бошига пландаги 28 центнер ўрнига 35 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олдилар. Шу кунларда улар экиш кампаниясига шай бўлиб турибдилар.

Техникага чинакам ихлос қўйган Илёс Тўлаев, Турғун Бўрибоев, Деҳқон Тенгизбоев, Турсун Обидов каби механизаторларнинг ғайрат-шижоати туфайли экиш агрегатлари ремонти барвақт тугалланди.

Колхозда чигит экиш тараддуди зўр уюшқоқлик билан олиб борилаётир. Деҳқонлар бу йилги шароитда чигитни қисқа муддатда экиб, бир текис ундириб олиш учун зарур тадбирларни кўриб қўймоқдалар. Колхозда чигит экиш ишларини икки сменада ташкил этилади. Одатда бир неча кунда экиладиган майдонга бир кунда чигит экиш мўлжалланмоқда.

Маълумки, ҳосилдорликни оширишда минерал ва маҳаллий ўғитлар жамғариш асосий омиллардан ҳисобланади. Буни колхоз деҳқонлари яхши билишади. Шунинг учун ҳам хўжаликда махсус ўғит жамғариш звеноси тузилган эди. Бу звено аъзолари ҳозиргача далага 9 минг тоннадан ортиқ маҳаллий ўғит чиқариб қўйдилар. Колхоз омборларида бир неча минг тонна минерал ўғит сақланмоқда.

— Пахта ҳосилдорлигини муттасил оширишни, пахтачиликнинг келажагини кўзлаган деҳқон алмашлаб экишни намунали йўлга қўйиши лозим, — дейди колхоз бош агрономи Олим Исоқов. — Кейинги йилларда колхозимизда мана шу масалани ҳал қилиш, пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун мустаҳкам замин ҳозирлаш мақсадида астойдил ишлаяпмиз. Ҳозир колхозимизда ўн далалик алмашлаб экиш схемаси бўйича иш олиб боriляпти. Бунда етти далада пахта, уч далада беда экилади. Бу йил колхозимизда бедапоялар 200 гектарга етказилади.

«Пахтадан узлуксиз юқори ҳосил олиш учун аввало фан ва илғор тажриба ютуқларини деҳқончиликка муттасил жорий этиш лозим. Шундагина деҳқон мўлжалидаги ҳосилни етиштиришга эришади» дер эди колхознинг марҳум раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Ортиқов. Колхоз деҳқонлари устозининг ана шу ўгитлари асосида иш олиб бориб, йил сайин катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

— Бизда кейинги икки-уч йил ичида уруғ ерга ташланган вақтда бир янги усул қўлланиладиган бўлиб қолди, — дейди колхоз раиси Юсуф Толипов.— Чигит сеялкаларига ўғит солиш аппаратлари ҳам ўрнатилади. Гектар бошига чигит билан бирга 100 килограмм амиак селитраси, 100 килограмм суперфосфат қўшиб экилади. Бу тажриба чигит ердан униб чиққандан то ғўзалар шонага киргунча қувват бериб туришини кўрсатди. Колхозда қўлланилаётган янги агротехника тадбирларининг яна бири — қатор ораларини дастлабки ишлашга алоҳида аҳамият бериш, культивацияни имкони борича чуқурроқ ўтказишдан иборат.

Колхоз пахтакорлари ер етилиши биланоқ чигит экишни қизғин бошлаб юборадилар. Шак-шубҳа йўқки, узоқ йиллардан буён довруғ қозониб келаётган бу хўжалик деҳқонлари доҳиймиз В. И. Лениннинг улуғ юбилейи арафасида тағин ҳам юксакроқ марраларни эгаллайдилар.

Н. ТУРАЕВ.

Суратда: колхознинг илғор механизаторларидан (чапдан ўнгга) И. Тўлаев, Т. Бўронов, Д. Тенгизбоев, Х. Миртурсунов, Т. Обидов, Н. Ғазизов ва Э. Қурбонбоев ўртоқлар.

12 АПРЕЛЬ — *БИРИНЧИ КОММУНИСТИК ШАНБАЛИКНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ*

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

ҚИММАТЛИ ТАШАББУС МАЪҚУЛЛАНДИ

Тошкентдаги Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводининг коллективи республикадаги барча корхоналарга мурожаат қилиб, 1969 йил 12 апрелда буюк почининг 50 йиллиги кунида юбилей коммунистик шанбалигини уюштиришга даъват этди. «Правда Востока» газетаси ватанпарварларнинг ана шу мурожаатини шу йил 20 март сонида босиб чиқарди.

Донги кетган ана шу темир йўлчилар коллективи Москва — Қозон темир йўлидаги Москва — Сортировочная станцияси депоси ишчиларининг тарихий ташаббусини Ўрта Осиёда биринчи бўлиб қўллаб-қувватлаган эди. «Ташсельмаш» заводининг, Тошкент локомотив депоси ва Ўзбекистондаги бошқа кўпгина корхоналарнинг ишчилари, инженер-техник ходимлари темир йўлчилар коллективининг қимматли ташаббусини қизғин маъқулладилар. Республика комсомоли ҳам 12 апрелда коммунистик шанбалик меҳнат вахтасида ишлашга қарор берди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети буюк почининг 50 йиллигини оммавий коммунистик шанбалик билан нишонлашга қарор берган Октябрь революцияси номли завод коллективининг ватанпарварлик мурожаатини маъқуллади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ўзбекистон КП область, шаҳар ва район комитетларига, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, меҳнаткашлар депутатлари область, шаҳар ва район советларига, Ўзбекистон Касаба союзлари республика Советига, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетига ва уларнинг жойлардаги органларига биринчи шанбаликларнинг 50 йиллигини муносиб нишонлашга қарор берган Тошкентдаги Октябрь революцияси номли завод ва бошқа корхоналар коллективларининг ташаббусини кенг ёйишни, 1969 йил 12 апрель кунини республикада юбилей муносабати билан ялпи коммунистик шанбалик кунига айлантиришни ва бу кунни беш йиллик планини муддатидан илгари бажариш ҳамда ҳар бир корхона, ҳар бир колхоз ва ҳар бир совхознинг В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик йўлидаги умумхалқ курашига ўз меҳнати билан қўшадиган ҳиссасини кўпайтириш шиори остида ўтказишни топширди.

Республика, область ва район газеталари, радио ҳамда телевидение редакцияларига юбилей коммунистик шанбалигига тайёргарлик ва бу шанбаликнинг қандай ўтишини кенг ёритиш топширилди.

Н. В. Подгорний Жазоирдан жўнаб кетди

ЖАЗОИР, 1 апрель. (ТАСС). Расмий визит билан Жазоирда меҳмон бўлиб турган СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний бугун самолётда Марокашга учиб кетди.

Жазоирдаги Дар — Ал— Байда аэродромида Н. В. Подгорнийни Жазоир Халқ Демократик Республикаси Революцион Кенгашининг Раиси Х. Бумиддин ва бошқа расмий кишилар узатиб қолишди.

Н. В. Подгорний Марокашга келди

РАБОТ, 1 апрель. (ТАСС). Король Ҳасан II нинг таклифига биноан, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний бугун расмий визит билан Марокашга келди. Работ Марказий аэродромида ҳурматли совет меҳмонини Марокаш королн Ҳасан II ва бошқа расмий шахслар кутиб олишди.

ШОНЛИ АНЪАНА

Шу куни сўзга чиққанлар беҳисоб бўлди. Ҳар бир киши бундан эллик йил муқаддам Москва-Сортировочная темир йўл станциясида дастлабки ўтказилган коммунистик шанбалик ҳақида ғурур билан гапирди. Тошкент тўқимачилик комбинати комсомол комитетининг V пленумида кун тартибига қўйилган асосий вазифа ҳам бевосита ленинча шанбаликка бағишланди.

Нотиқлар коммунистик шанбаликнинг эллик йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш, пойтахтимиздаги отахон корхоналардан ҳисобланган Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводи коллективи бошлаган ташаббусни қизғин қувватлашга қарор қилдилар.

— Биз, — дейди 1-йигирув фабрикаси «Комсомол прожектори» раиси Карим Эшмуродов, — барча совет халқи мазкур санани нишонлашга аҳд қилган экан, ундан четда қололмаймиз, албатта. 1969 йилнинг 12 апрелини коммунистик меҳнат байрамига ҳамда бу хайрли ишни доимий анъанага айлантиришни таклиф этамиз...

3 минг аъзога эга бўлган комсомол-ёшлар коллективининг бу ташаббуси бир зумда корхонага кенг ёйилди. Барча ёшдаги тўқимачилар ёш ҳамкасбларининг чақириғига жавобан коммунистик шанбаликлар ўтказиш, унда актив иштирок этиш хоҳишини билдирдилар. Комбинат фабрикаларида 1 апрелдан 12 апрелгача шанбаликлар узлуксиз ўтказиб бориладй. Коммунистик шанбаликнинг 50 йиллиги куни —12 апрелда ишдан бўш бўлган барча тўқимачилар шанбаликка чиқишади. Улар бўш турган ускуналарни бошқарадилар. Шу куни тушган фойдани Вьетнамга ёрдам фондига юборадилар.

Тўқимачиларимиз қатор бошқа тадбирларни ҳам амалга ошириш режаларини тузишди. Корхона, ётоқхоналар, болалар муассасалари территорияси тозаланади, ариқ-зовурлар қазилади, кўплаб кўчатлар ўтқазилади. Шанбалик иштирокчилари харидорлар кутаётган турли-туман газламаларни вагонларга тезроқ ортишга ҳам ёрдам беришади.

А. ВАЛИЕВ,
Тошкент тўқимачилик комбинатининг ходими.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ИШЧИ НОМИ —

Бугун биз ҳаётимизнинг қайси томонига назар ташламайлик, ҳамма жойда, у ёки бу шаклда, ягона етакчи тенденцияни — коммунистик қурилишнинг барча участкаларида ишчилар синфи ролининг ошиб бораётганлигини кўрамиз. Бу қонунийдир. Чунки Советлар мамлакатининг ишчилар синфи жамиятимизнинг етакчи кучи, Улуғ Октябрь асос солган давр тараққиётининг тезлаштиришнинг қудратли кучи эди ва шундай бўлиб қолади.

Ишчиларнинг сиёсий ва меҳнат активлигини ўстириш, уларнинг барча социал табақалар ва аҳоли группаларига таъсирини кучайтириш масалалари Ленинград партия ташкилотининг фаолиятида ҳар доим катта ўрин тутади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг 1968 йилда Ленинград область ва Москва шаҳар партия конференцияларидаги нутқларидан сўнг бу проблема алоҳида аҳамият касб этди. Бу нутқларда мамлакат сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётининг барча жабҳаларида ишчилар синфининг ролини тинмай ошириб бориш лозимлиги алоҳида таъкидланди.

Ленин шаҳри ва области партия ташкилотлари аввалги йилларнинг тажрибасидан фойдаланиб, ишчилар синфининг шаклланиши ва уни тарбиялаш жараёнларини мақсадга мувофиқ ва муттасил ўрганадиган бўлиб қолдилар. Шу асосда конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди, уларни амалга ошириш ишчи коллективларининг беш йиллик амалий вазифаларини ҳал қилишда актив иштирокини таъминлаш имконини берди.

Шуни айтиш кифояки, ленинградлик ишчилар ҳар йили топшириқни муддатидан илгари бажармоқдалар. Масалан, ўтган йили шаҳар ва область саноати йиллик планни 25 декабрда бажарди. Ишлаб чиқаришнинг умумий даражаси 1967 йилдагига қараганда 6,8 процент ошди. Пландагидан ташқари ўнларча миллион сўмлик маҳсулот тайёрланди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг кўпайиши асосан меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига бўлди.

Келтирилган фактлар оддий воқеа бўлиб қолган, лекин улар ленинградлик ишчиларнинг коммунистик қурилиш программасини амалга оширишдаги юксак масъулияти ҳақида яққол сўзлайди. Бунда биз Питер пролетариати кекса авлодларининг революцион эстафетаси ишончли қўлларда эканлигини ёрқин кўриб турибмиз.

Ленинградлик ишчиларнинг фидокорона меҳнатидан жуда кўп мисоллар келтириш мумкин. Фақатгина Киров заводида беш йиллик бошидан бери 200 дан ортиқ киши беш йиллик нормани орттириб адо этди. Улар орасида силлиқловчи И. Саваненков, фрезеровкачи В. Сенкеевич, токарлар И. Новоселов, А. Лопатин, А. Никитюк ва кўплаб бошқалар бор. Корхоналарнинг ўн минглаб меҳнаткашлари 1970 йил ҳисобига ишламоқдалар.

Ленинград новаторлари кенгашининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати, С. Оржоникидзе номли Болтиқ кемасозлик заводининг токари А. Чуев билан суҳбатлашиб кўринг-а, у техника тараққиёти учун курашаётган кўплаб ўз сафдошларининг номини айтади. Уларнинг ҳар бири коллектив, жамият ишини ўзининг шахсий иши деб билади. Ўтган йили минглаб рационализаторлик таклифлари ва ихтиролар жорий қилинди.

Ишчилар коллективлари — ташаббускорликнинг битмас-туганмас манбаидир. Киров заводининг Виктор Бакулин раҳбарлигидаги бригадада ишчилари ўзларининг социалистик мажбуриятларига «Кўп, яхши, арзон!» деган сўзларни ёзиб қўйгани бир йилдан сал ошиқроқ вақт ўтди. Бугун уларнинг чақириғи В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шонли санасини муносиб кутиб олишга интилаётган барча Ленинград меҳнаткашларининг шиори бўлиб қолди. Шуниси тақдирга сазоворки, бугун фақатгина ишчилар коллективлари эмас, шу билан бирга конструкторлар, технологлар, лойиҳачилар ҳам худди шу шиор остида муваффақиятли меҳнат қилмоқдалар.

Бизнинг кунларимиз учун шу нарса характерлики, ишчилар фақатгина иқтисодий ва хўжалик масалаларини ҳал қилишда, бошқариш ва контроль олиб боришда иштирок этибгина қолмай, шу билан бирга коммунистик идеологиянинг қарор топишига, жамиятнинг бутун маънавий ҳаётига актив таъсир кўрсатмоқдалар. Илғор корхоналаримизнинг коллективлари яқинда маданият ходимлари билан алоқани мустаҳкамлашнинг ташаббускорлари бўлиб чиқдилар. Ишчиларимизнинг ғоявий етуклиги, социалистик онгги ошганлиги ана шунда яққол намоён бўлмоқда.

Яқинда область партия комитети пленуми «Ленинград шаҳри ва области ишчиларининг меҳнаткашлар коллективлари ишлаб чиқариш фаолияти ва ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги ролини янада ошириш ҳамда партия ташкилотларининг шу соҳадаги вазифалари ҳақида»ги масалани кўриб чиқди.

Пленум қатнашчилари «Вибратор» заводининг чархловчиси ўртоқ Архиповнинг сўзини катта қизиқиш билан тингладилар. У санъатимизнинг янги кишининг шаклланишидаги ўрни ва роли ҳақида хаяжон билан гапирди. Унинг нутқида катта билимдонлик, бадиий ижод масалаларини жиддий тушуниш яққол сезилиб турарди. Бунинг ҳайратда қоладиган жойи йўқ, ишчиларнинг умумий билими, ва маданий даражаси ошди. Уларнинг энг муҳим фан — марксизм-ленинизмни эгаллашга интилиши кучайди. Ҳозирги вақтда фақатгина Ленинград шаҳар ва область партия маорифи системасида 600 мингга яқин киши ўқимоқда. Уларнинг анчагина қисми ишчилардир. Минглаб ишчилар ўз коллективларида муттасил сиёсий иш олиб бормоқдалар.

Жамиятнинг иқтисодий, сиёсий, социал ва маънавий ҳаётида ишчилар синфи ролининг ортиб бориши объектив тенденциядир, жамиятимиз тараққиётининг бутун йўли шуни ифода этади. Аммо бу тенденция стихияли равишда, ўз-ўзича амалга оширилмайди, у партия ташкилотларининг аниқ мақсадга қаратилган ташкилотчилик, сиёсий ва идеология ишлари натижасида амалга оширилади. Область партия комитети, шаҳар, район партия комитетлари ва корхоналарнинг партия комитетлари моддий ишлаб чиқариш соҳасида, ижтимоий-сиёсий ва маънавий ҳаётда ишчиларнинг ролини оширишга доим эътибор бермоқдалар.

Газета мақоласида ана шу кўп қиррали ишнинг ҳамма томонларини ёритиб бериш қийин. Шунинг учун ҳам мен бу ишнинг айрим томонлари ҳақида тўхталиб ўтаман.

Ишчи — коммунистларнинг активлигини ошириш — биз олдимизга қўяётган энг муҳим вазифаларнинг биридир. Яқинда бошланғич партия ташкилотларида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларида ишчи-коммунистларни партия комитетлари ишига кўпроқ жалб этиш мақсад қилиб қўйилди. Ҳозирги вақтда қайта сайланган партия комитетлари ва бюролари аъзолари сафининг 35 процентга яқинини ишчилар ташкил этади. Ленинград шаҳри ва областининг 27 районида, ишчи-коммунистлар район ва шаҳар партия комитетлари бюроларининг аъзолари қилиб сайланди. Ленинград область ва шаҳар партия комитетлари аъзоларининг бешдан бир қисми ишчилардир. Бизнинг қатор йирик корхоналаримизда район партия комитети ҳуқуқига эга бўлган партия комитетлари тузилди. Уларга 25 — 35 киши сайланган, уларнинг ярмидан кўпроғи станокда ишлайдиган кишилардир.

Аммо ишчиларни раҳбар органларга сайлаш практикаси қанчалик муҳим бўлмасин, у ишчиларнинг юксак активлигини таъминлай олмайди. Ишчи-коммунистларни жамоат арбобининг осон бўлмаган меҳнатига ўргатиш керак. Бу кўп жиҳатдан партия комитетлари фаолиятининг услуб ва усулларига боғлиқ. Шу муносабат билан область партия комитети бюроси ўз мажлисида Смольний район партия комитетининг «Партком ва партбюроларнинг коллектив раҳбарлик органлари сифатидаги ролини ошириш ҳақида»ги ҳисоботини муҳокама қилишни лозим, деб топди.

КПСС Ленинград шаҳар комитети бюросининг мажлисларидан бирида «Красний виборжец» заводи партия комитети коммунистларда партиянинг сиёсий жангчилари сифатларини тарбиялаш бўйича қилаётган ишлари ҳақида, «Пролетарский труд» фабрикасининг парткоми эса хўжалик ислоҳоти шароитларида меҳнаткашларнинг активлигини ошириш тўғрисида ҳисоб берди. Область партия комитети бюроси Виборг (Ленинград шаҳри) ва Кингисепп район партия ташкилотларининг саноат корхоналари, транспорт ва совхозлар ишчиларини коммунистик руҳда тарбиялаш бўйича фаолиятлари ҳақидаги масалани махсус кўриб чиқди. Бу ташкилотлардаги иш аҳволини анализ қилиш конкрет тадбирлар ишлаб чиқишга ёрдамлашди, бу тадбирлар партия комитетларига ишчиларнинг партия ташкилотлари, Советларнинг ташкилотчилик ва сиёсий фаолиятида, халқ контролида актив иштирок этишлари учун зарур шароитларни таъминлашда ёрдам беради.

Ишчилар йиғилишлари ва доимий ишлаб чиқариш кенгашлари, ҳаммага маълум бўлганидек, ишчиларнинг ишлаб чиқаришни бошқаришда иштирок этишларининг таъсирчан формаларидан бири ҳисобланади. Ҳозирги вақтда бизда 4 мингдан ортиқ завод ва цех кенгашлари ишлаб турибди, уларнинг 138 минг, шу жумладан 93 минг ишчи аъзоси бор. Ишлаб чиқариш кенгаши хўжалик ишларига катта таъсир кўрсатади. Масалан, Киров заводида бу кенгашга кекса ишчи, коммунистик меҳнат зарбдори ўртоқ Тишуков раҳбарлик қилмоқда. Кенгаш меҳнатни илмий ташкил этиш, планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системаси шароитларида ишлашнинг дастлабки қадамлари ва бошқа шу каби муҳим масалаларни ҳал қилишда актив иштирок этди. Кенгаш президиумининг ташаббуси билан заводда ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш бўлими ташкил этилди, кўплаб техника янгиликлари жорий қилинди.

Шундай қилиб, ишчилар бевосита ишлаб чиқаришда бошқариш мактабини ўтайдилар. Уларнинг кўпчилиги техникум ва олий ўқув юртларида ўқишади. Бу, партия ташкилотларига ишлабчиқаришда бевосита банд бўлган кишиларни кўплаб раҳбарлик лавозимларига дадил кўтариш имконини бермоқда. Масалан, Металл заводида сўнгги уч йил ичида 400 ишчи раҳбарлик ва инженер-техник лавозимларига тайинланди. В. И. Ленин номидаги Нева машинасозлик заводида раҳбарлик ишига кўтарилган 148 ишчи орасида коммунист ўртоқ Филиппов ҳам бор. Собиқ слесарь ҳозир цех бошлиғи бўлиб ишлаяпти. Собиқ токарь ўртоқ Финогенов — етакчи конструктор. Фақатгина бир йил давомида «Электросила» бирлашмасида масъул вазифаларни 79 ишлаб чиқариш илғори бошқарди.

Ҳаётимизнинг барча соҳаларида ишчилар синфи ролининг ошиб бораётганлигини таъкидлаш билан бирга ҳозирча ёмон фойдаланилаётган резервлар ҳақида гапирмасдан ўтиш мумкин эмас. Яқинда область партия комитети Ленинграддаги Олий партия мактаби билан ҳамкорликда Нева районининг 3 та заводида — Пролетар, Октябрь электровагон ремонти ва экскаватор заводларида ишчилар жамоат топшириқларини қандай бажараётганликларини ўрганди. Текширув натижалари шуни кўрсатдики, меҳнаткашларнинг фақатгина ярмидан кўпроғи жамоат топшириқларини бажарар, қолганлари эса корхоналарнинг жамоат фаолиятида иштирок этишмас экан.

Бу факт кишини чуқур ўйлашга мажбур этади. Биз, партия ходимлари, ҳозирча мудроқ ётган бу кучларни «уйғотмасак» ким «уйғотади», ҳар бир ишчини жамоат ишида актив иштирок этиши зарурлигига ишонтиришимиз, бу фаолият жамиятга, корхонага, цехга қандай фойда беришини, у кишининг сиёсий ва маънавий ўсишига қандай таъсир қилишини конкрет тажрибада кўрсатишимиз керак. Биз ҳар бир меҳнаткашни унинг жамоат ишларини бошқаришда шахсан иштирок этиши КПСС Программаси, партия XXIII съезди қарорларида белгиланган улуғвор вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш учун зарур эканлигига ишонтира оламиз ва ишонтиришимиз керак.

Партия ташкилотлари, барча коммунистлар кишилар билан ишлашни тинмай яхшилашлари, уларнинг эҳтиёжларини ўрганишлари, ижодий ташаббуслари учун кенг йўл очиб беришлари керак.

КПСС XXIII съезди арафасида партия ташкилотларида коллективларни социал ривожлантириш комплекс планлари пайдо бўлди. Бу планлар Ленинградда тобора кенг қўллаб-қувватланмоқда. Уч йил-

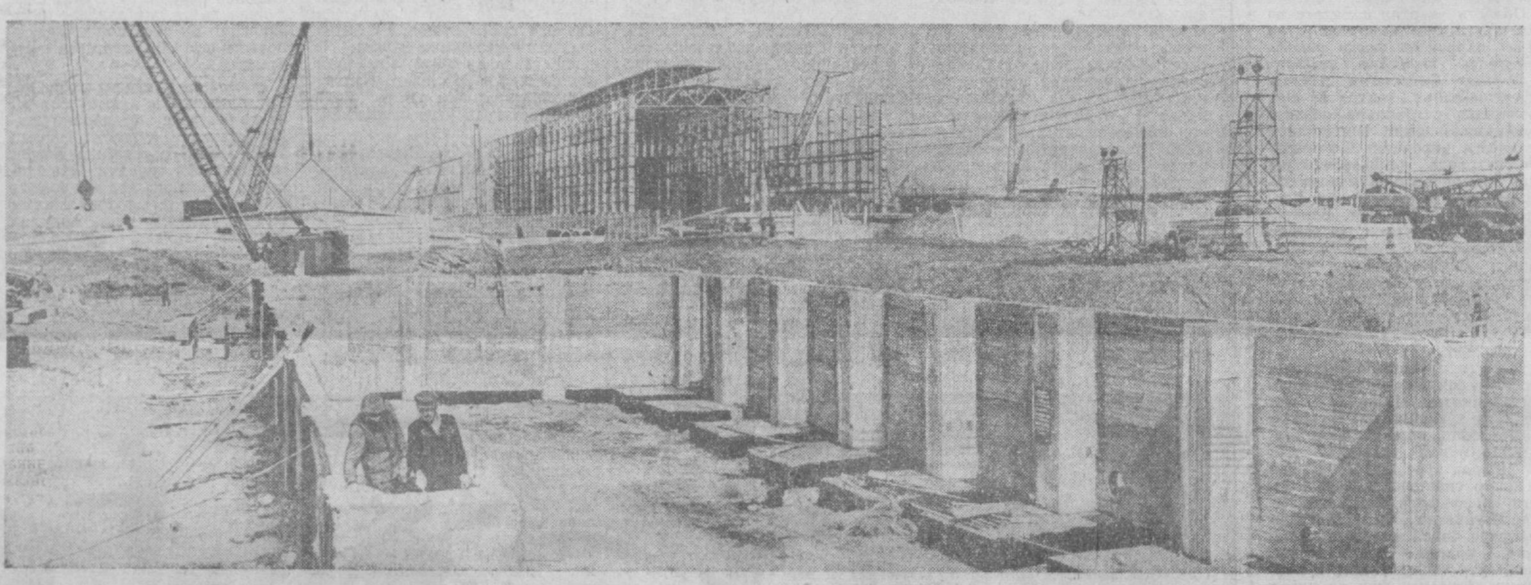

Гигант Олмалиқ химия заводи қурилиши тобора жадаллик билан олиб борилмоқда. Бу ерда меҳнат қилаётган ҳар бир қурувчи, монтажчининг фикри-зикри корхонани ўз муддатида фойдаланишга топшириш.

Суратда: завод қурилишининг умумий кўриниши.

А. Палехов фотоси.

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ РАЙОНИДА

ХОНАДОНЛАРДА «ЗАНГОРИ ОЛОВ»

«Политотдел» колхози кўчаларига газ қувури ётқизиляпти. «Союзузбекгазпром» трестининг Оҳангарон шаҳар филиали ишчилари қишлоқ хонадонларига «зангори олов» киритишмоқда.

Бу ишда айниқса Василий Горячев бошлиқ бригада аъзолари ва мастер Юрий Шалковлар жонбозлик кўрсатмоқда.

— Газни, — деди Ю. Шалков. — Қўйлиқдан «Ленинский путь» колхози орқали «Политотдел»га олиб келдик. Бу ердан «Правда» колхозига олиб ўтамиз. «Ленинский путь» хўжалигидаги 200 хонадон газлаштирилди. «Политотдел»да эса 400 га яқин хонадонга «зангори олов» киритиш ниятидамиз. Пайвандчи Алексей Задулин, Лазир Юрков, слесарь Ш. Аҳмедовлар кунлик нормаларини ортиғи билан бажариб, бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

ШИФОХОНАЛАР КЕНГАЯДИ

Районда пахтакорларга медицина хизмати кўрсатиш ишлари тобора яхшиланмоқда. 40 дан ортиқ врач ва 200 дан зиёд кишилар саломатлигига посбон бўлишмоқда.

Бу йил районда бир неча янги шифохоналар ишга тушади, мавжудлари кенгайтирилади. Свердлов номли колхозда физиотерапия бўлими очилади. «Паркент» касалхонасида эса 35 ўринли туғруқхона иш бошлайди.

ҚУРТ БОҚИШГА ТАЙЁРГАРЛИК

Райондаги «Правда» колхозида кўкламга ҳамма нарса шай. Техника ремонти билан бирга қурт боқишга ҳам катта тайёргарлик кўрилди. Район пиллачилик бўлимига 550 қути уруғ учун заявка берилди. Мавжуд 7 та участканинг бригада бошлиқлари ва агротехниклари район бўйича ўтказилган ўн кунлик семинарда қатнашиб, қурт боқишнинг илғор методлари билан танишиб қайтдилар.

Ўтган йили ҳар қутидан 80—100 килограммдан пилла олган Л. Цой ва З. Ли ўртоқлар хўжаликда уюштирилган семинарда ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар.

Ю. АҲРОРОВ.

МЕҲР ЧАШМАСИ

...«Шаҳримизга муаллима келибди, қизларни ўқитармиш» Бу хабар маҳаллалар, хонадонларга бир зумда тарқалди. Қизлари саводхон, ўқимишли бўлишини орзу қилган ота-оналар янги очилган мактабни сўроқлаб топиб келишди. Улар биринчи аёл муаллимани кўришга ошиқишарди. Муаллима ёшгина, кўринишидан анча содда қиз эди. Дафъатан қараганда кишида «ўзи бола-ку, қизларимизга қандай дарс беради бу» деган фикр туғиларди.

Аслида-чи? Ўқитувчининг маъноли боқиши, бийрон, доно сўзлари унинг ўткир зеҳн эгаси эканлигидан далолат бериб турарди.

Ота-оналар мамнун бўлишди, «билимдон қиз кўринади, қизларимизни ўқитса ўқитақолсин», дейишди...

Бу воқеа 1916 йили Андижон шаҳрида содир бўлган эди. Ўшанда биринчи муаллима — Ножия йигирма икки ёшларда эди. Бирин-кетин унинг талабалари кўпайиб борди. Фақат уларнинг деярлик ҳаммаси бадавлат оилаларнинг қизлари, эрка, танноз ойимчалар эканлиги ёш ўқитувчининг дилини ранжитарди. Негаки Андижонга тўрт девор ичида ўтирган, қалби нурга ташна мазлумаларни ўқитишни орзу қилиб келган эди-да...

Бир ўқув йили ўтди. Муаллима ёзги таътилдан қайтганида ўқувчи қизлари камайиб, қолганлари ҳам иккиланиб қолган эдилар.

Ана шу кезларда минг-минг мазлум ва мазлумалар сингари Ножия кутган кун етиб келди. Бутун жаҳонни ларзага солган Улуғ Октябрь революцияси ғалаба қилди. 1917 йилнинг кеч кузида аввалги эски мактаб бекитилди-ю, ўрнига янги усулда ўқитадиган мактаб иш бошлади, энди қизларгина эмас ўғил болалар ҳам ўқитиладиган бўлди. Аммо бу осон иш эмасди, уйма-уй юриб мактаб ёшидаги ўғил-қизларни йиғиш зарур эди.

Ножия ишга киришиб кетди. Содда ота-оналар:

— Боламизни ўқитишга пулимиз йўқ-ку, қизим, — деб зорланишарди.

— Пул керакмас, бепул ўқитамиз, — жавоб қиларди муаллима, ўқувчисининг бошини меҳр билан силаб.

Ўқув йили бошланди. Ножия икки мактаб — ўғил болалар ҳамда қизлар мактабига мудира қилиб тайинланди.

Албатта бу иш ўша давр шароитида оғир эди. Йўқ, иродали Ножия олдида бу қийинчиликлар ҳеч гап эмасди. Оғирликни енгиб, ана шу қоракўзларнинг саводини чиқариш муаллима қалбида жасорат ва тотли ҳис уйғотарди.

Устилари юпин, оч-нахор бўлса ҳам дафтар-китобини бағрига маҳкам босиб, умид билан билим даргоҳига қадам босганларни зиё чашмасидан баҳраманд қилиш орзуси унга тугамас куч-ғайрат бахш этарди. Ножия болаларни жон-дилидан севарди. «Опажон, жон опа» деб атрофини ўраб оладиган қизларга меҳри-муҳаббати тобора ортиб борарди.

Орадан қарийб уч йил ўтганда болалар бўй чўзиб билимда ўз ўқитувчиларига етай деб қолишганди. Шунда шаҳар халқ маорифидан келган вакил «талабаларингизнинг ҳар бири юз-икки юз кишининг саводини чиқарадиган бўлиб қолишди. Уларни маҳаллалар, қишлоқларга юборамиз, саводсизликни йўқотишимиз керак» дейишди.

— Ахир улар ўрта маълумот ҳам олиб улгуришмаган-ку, — эътироз билдирганди ўшанда Ножия.

— Беш-олти ойдан кейин ўқишни яна давом эттиришади, — Ножияга таскин берди комиссиялар.

Муаллима бир томондан талабаларнинг ўқишни вақтинча тўхтатганига ачинса, иккинчи тарафдан «рост гап, ахир, қизларим паранжи ичида ўтирган оналари, опа-сингилларининг саводини чиқаради, ўғил болалар оталари ака-укаларини ўқитади» деб ич-ичидан фахрланиб қўярди.

Мактабда эса қуйи синфларни ўқитиш давом этарди. Аммо бу мактабда Ножия учун муаллималикни давом эттиришга тўғри келмади. Бошқа ўқитувчи келди.

Фарғонада ҳам шундай мактаб бор эди. У биринчи қизлар мактаби эди. Шунга муаллима керак бўлиб қолди. 1920 йилнинг сентябрига яқин Ножия талабалари билан хайрлашиб ўша янги мактабга йўл олди. Кейин Бухорога чақиришди. Ҳамма жойда ҳам унга албатта қизлар мактабини очиш, уларни уйма-уй юриб йиғишга тўғри келарди. Ножия опа бўлса касбига меҳри, муҳаббати, жўшиб турган ғайрати билан ҳамма нарсанинг уддасидан чиқарди.

...Яқинда нуроний онахонларимиз анжуманига қўшилиб қолган эдик. Бу йиғинда Ножия опа ҳам иштирок этаётган эканлар. Улар уч-тўрт киши бўлиб ёшлик йиллари, ўша кезларнинг ниҳоятда хатарли кунларини, бошдан кечирганликларини эслашарди.

— Сиз олов қиз эдингиз, Ножия опа, эсингизда борми Бухорода биз қирқ қизни тўпловдик, бир вақт қарасак отин бувилари қизларнинг уйларига бориб, ўқувчиларимиздан ўнбешини авраб олиб қўйибди, бўш келмадингиз, қизларни яна мактабга олиб келдингиз, шунда отин бувининг анови найнов ўғли кўчада қувганичи? — Аёллар роса кулишар, яна нималарнидир эслаб чуқур тин олиб қўйишарди.

Аммо Ножия опанинг 1916 йилда, халқ ёппасига саводсиз ўлкада қандай билимли бўлгани кишини қизиқтирарди. Суҳбат бу жумбоқни ҳам ечиб берди:

— Ўзим 1915 йили янги усулда ўқитадиган Усмония мадрасасида таълим олдим. Олтинчи синф ҳажмида эди. Кейин яна муаллималик курсида уч йил ўқигандим, — деб ҳикоя қилади опа. — Ўшанда мактаб ўқитувчилари мени Ножия Лутфулла қизи деб чақиришар эди. Фарғонага боргач «Гўзал Фарғона» газетасининг муҳаррири Абдуғани Кайданига турмушга чиқдим. Шундан кейин Ножия Кайдани бўлиб қолдим. Бирин-кетин фарзандлар кўрдик... Атрофимга қарайману, ўзимда йўқ қувонаман. Мана, ҳамма нарса илм ҳосияти билан бунёд бўлмоқда. — Ножия опа ўзи ўқитган Зайнаб Мирсалимовага юзланди. — Ўшанда сизлар ҳам биринчилар қатори ўқитувчилик қилгандингиз, саводхонликка пойдевор қўйгандингиз, мана кўринг, энди бутун ўлкамиз саводхон, билимдон.

Ҳа, Ножия опанинг шогирдлари беҳисоб. Ўзи эса қарилик гаштини суряпти Тошкентда истиқомат қилади. Унинг номига турли шаҳарлардан, шогирдларидан мактублар келиб туради. Улар Ножия опа берган билим чашмасидан баҳра олиб, бу чашмадан яна юзлаб, минглаб ташна қалбларни баҳраманд этишаяпти. Ножия опа бу билан фахрланади, қалби қувончларга тўлади, ўзини бахтиёр ҳис қилади.

Ф. УСМОНОВА.

СТУДЕНТ-МЕТОДИСТ

— Биринчи курсданман. Ўзбек тилидан ёзма иш бажаришим лозим эди, асосий қўлланмани топа олмадим, консультация берсангиз...

Методист унинг қўлига дарсликлар рўйхатини берар экан, қўшиб қўйди:

— Юқори синфлар учун тавсия қилинган «Ўзбек тили»дан қўлланма китоби бор, ундан ҳам фойдаланилса бўлади. Ёзма ишингизга доир материалларнинг мазмуни шунда.

Яна бир студент хонага киради.

— Ёзма ишим текширилдими?

— Ия, Марғуба, сизмисиз? Тил тарихидан ёзган ишингиз қониқарли чиқмабди-да...

— Нима учун?..

Тўлабой Рўзиев студент қизга ёзма ишида учраган хатоларини тушунтириб берди ва қай тартибда ёзишни ўргатди. Марғуба қўлига дафтарини олар экан, Рўзиевга миннатдорчилик билдирди.

Методика кабинетдан студентлар аримайди. Бири дарслик, бири консультация сўрайди, бошқа бирови имтиҳон топширишга ошиқади. Методистнинг ҳам вақти зиқ.

Мана, икки йилки, Тўлабой Рўзиев студентлар маслаҳатчиси, кўмакдошига айланиб қолди. У ишлаш билан бирга кечки филология факультетининг 5-курс студенти ҳамдир. Тўлабой ўз устида кўп ишлайди, студентларга яқиндан методик кўрсатмалар беради.

Ишни пухта, саранжом-саришта бажариш Тўлабойда одат тусига кириб қолган.

— Сиртқи бўлимда ўқиётган студентларнинг ёзма ишларини текшириш, улар билан ишлашнинг план асосида боришида методист Тўлабой Рўзиевнинг озми-кўпми ҳиссаси бор, — дейди ТошДУнинг форс тили ўқитувчиси Ҳасан Низомов.

А. НОСИРОВА.

ЭКОНОМИСТЛАРГА ЁРДАМ

Республикамиздаги кўпгина колхоз ва совхозларда етиштирилган маҳсулот таннархи ҳозирга қадар анча юқорилигича қолиб келмоқда. Бунинг сабаблари бор, албатта. Ана шу хўжаликлардаги маҳсулот етиштиришда механизациядан етарлича фойдаланилмайди, меҳнат ва моддий-пул воситалари тежаб-тергаб фойдаланилмайди. «Ўзбекистон» нашриёти босиб чиқарган Дадахон Зокирхўжаевнинг «Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари таннархини ҳисоблаш» номли брошюраси ана шу масалаларга бағишланган. Мазкур брошюрада меҳнат таннархини ҳисоблаш методлари аниқ мисоллар билан ёритилган.

Китоб қишлоқ хўжалик мутахассислари, колхоз ва совхоз раҳбарларига мўлжалланган.

А. НУРБОБОЕВ.

ЗИЁКОРЛАР — ЛЕНИН ЮБИЛЕЙИГА

Областимиз лекторлари доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан меҳнаткашлар ўртасида сиёсий, назарий ва оммавий билимларни тарғиб этишда ранг-баранг шакл ва усуллардан фойдаланмоқдалар.

Тарғибот ишларида Ленин тематикаси асосий ўрин эгаллайди. Лекцияларда ленинча ўқишларда, савол-жавоб кечалари, халқ университетларининг машғулотларида буюк доҳийнинг ҳаёт йўли ва революцион фаолияти, бой назарий меросини ўрганишга катта эътибор берилаяпти.

Яқинда бўлиб ўтган область «Билим» жамиятининг III пленуми ҳам ана шу мавзуга бағишланди. Пленумда Олмалиқ шаҳар ва Оржоникидзе район «Билим» жамияти ташкилотларининг бу соҳада қилаётган ишлари ўрганилди ва тажрибалар умумлаштирилди.

Олмалиқ шаҳар «Билим» жамияти правлениесининг раиси, тарих фанлари кандидати В. Ф. Климачёв ўз ҳисоботида кўпгина ибратли тадбирлар амалга оширилаётганини айтиб ўтди. Шаҳар корхоналари ва муассасаларида, ўқув юртларида, мактабларда, айниқса зарбдор химия қурилиши объектларида «ленинча ўқишлар» мунтазам ўтказилиб турибди. Бундай ўқишларга партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, ўқув юртларининг муаллимлари, революция ва граждавлар урушининг ветеранлари жалб этилган.

20 дан ортиқ «Ленин лекторийси»да доҳийнинг барҳаёт ғоялари кенг тарғиб қилинмоқда. Политехника институтининг Олмалиқ шаҳар филиали ҳузурида ташкил этилган «ленинча билимлар университети» фаолияти диққатга лойиқ. Университетнинг тўрт факультети бор. Мунтазам ўтаётган машғулотларда доҳий асарлари чуқур ўрганилмоқда.

Шаҳарда тарғибот ишларининг лекция ва суҳбат, савол-жавоб, тематик кечалар, мунозара, назарий конференция ва семинарлар, қизиқарли учрашувлар клуби сингари турли-туман формаларидан кенг фойдаланиляпти. Ленинни кўришдек катта бахтга мушарраф бўлган кекса большевиклар Ф. Владимирский, Г. Нагаев ва бошқаларнинг жонли ҳикоялари тингловчиларда бой таассуротлар қолдирмоқда.

Оржоникидзе районининг зиёкорлари ҳам юбилей олди ишларини қизитиб юборишди. Ҳар бир хўжалик, корхона, мактаб ва ташкилотда тематик кўргазма, музей, стенд ташкил этилган. Бунда айниқса Ильич ғояларининг Ўзбекистондаги тантанасини акс эттирувчи материалларга кенг ўрин берилган. «Билим» жамияти район ташкилоти правлениси раисининг ўринбосари, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг катта муаллими В. И. Михеев ўз ҳисоботида юбилей олди тарғибот ишлари ва лекция пропагандаси қатъий план асосида олиб борилаётганлигини айтиб ўтди.

Янгийўл район «Билим» жамияти правлениесининг раиси, техника фанлари кандидати М. Аҳмаджонов, бўстонлиқлик лектор Т. Норинбоев, Чирчиқ трансформатор заводи «Билим» жамияти ташкилотининг раиси М. Абрамова, область «Билим» жамияти правлениесининг раиси, профессор Э. Юсупов, область партия комитети лекторлар группасининг раҳбари Т. Салоҳиддинов ўртоқлар музокарада сўзга чиқиб, юбилей олди лекция пропагандасининг жанговар ва таъсирчан бўлишини таъминлашга қаратилган амалий фикрларни ўртага ташладилар.

Ж. МЎМИНОВ.

МАҒРУР НОМ

лик тажриба, бундай планлар илмий-техника революцияси, иқтисодий ислоҳот шароитларида ишчилар ҳаётига оид муҳим масалаларни ҳал қилишнинг қудратли воситаси, меҳнаткашларнинг меҳнат ва ижтимоий активлигини оширишнинг таъсирчан йўлларидан бири эканлигини яққол кўрсатди.

Ҳаммага маълум бўлганидек, КПСС область партия комитети ва «Правда» газета редакцияси ташаббуси билан социал планлаштириш бўйича илмий-назарий конференция бўлиб ўтди. «Светлана» бирлашмасининг социал планлаштириш бўйича тажрибаси область партия комитети бюросида синчиклаб муҳокама қилинди, сўнгра уни оммалаштиришга тавсия этилди. Ҳозирги вақтда шаҳар ва областдаги 500 дан ортиқ корхонада коллективларни социал ривожлантириш комплекс планлари мавжуд. Бу планлар партия ташкилотларига, корхона раҳбарларига коллективларнинг социал структурасини илмий асосда такомиллаштириш, ишчиларнинг сиёсий, умумий билим, ҳунар ва маданий даражасини ошириш, кишилар билан тарбиявий иш олиб бориш, ҳар бир меҳнаткашни ишчилар синфининг илғор вакиллари даражасига етказишга имкон бермоқда. Социал ривожлантириш планларини тузиш ва жорий этишда ишчиларнинг ўзлари ҳам актив иштирок этмоқдалар.

Коммунистик қурилишнинг тобора тезлашиб бораётган суръатлари кун тартибига мураккаб иқтисодий ва социал проблемаларни қўймоқда. Ҳозирги вақтда партия ташкилотларида ишчилар синфининг шаклланиши ва ривожланиши каби масалага доим эътибор бериш талаб этилади. Ҳаммага маълумки, ишчилар синфи жамиятимизнинг барча социал табақалари ва группалари ҳисобига тўлмоқда. Шундай шароитда ишчилар синфи сафига қўшилаётган кишиларга ҳар доим ишчиларга хос бўлган сифатларни: ўз халқига садоқат билан хизмат қилиш, барча янги, илғор нарсаларнинг ташаббускори бўлишга интилиш, актив жамоатчилар сафида бўлиш, ўз касбини тўхтовсиз такомиллаштириб боришга эришиш каби сифатларни сингдириш ҳақида қайғуриш жуда муҳимдир. Ленинград ишчилар янги авлодини партия ва халқнинг революцион, жанговар ва меҳнат анъаналари руҳида тарбиялаш учун жуда қулай шароитларга эга. Партия ташкилотлари ана шу соҳада катта иш олиб бормоқдалар.

Шуниси ачинарлики, ишчилар коллективларига қўшилаётган янги кишиларнинг асосий қисми ҳунар-техника таълимоти системасида таҳсил кўрмаган. Ўтган йили Ленинград саноатига ҳунар-техника билим юртларидан бригада — шогирд усули билан тайёрлангандан қараганда уч баравар кам ишчилар келди. Шу муносабат билан ишга янги келганларни ишчи коллективларининг ўзларида тарбиялашни ташкил этиш лозимлиги кескин масала бўлиб қолади. Тажрибали, малакали ишчиларнинг ёшларга оталик қилиши — ленинградлик ишчиларнинг яхши анъанасидир.

Масалан, «Электросила» бирлашмасининг партия ташкилоти корхонада мураббийлар институти ташкил этиб, яхши ташаббус кўрсатди. Йиғувчи-слесарь, коммунист С. Витченко «тарбияси қийин бўлган» ўсмирлардан бригада ташкил этди, уларга фақат ўз иш тажрибаси, касб малакасини ўргатиб қолмай, айни вақтда ўзининг ғоявий эътиқодини, юксак ахлоқий сифатларини ҳам сингдирди. Ўртоқ Витченко беш йил давомида 70 ўсмирни тарбиялади, уларни катта ҳаёт йўлига олиб чиқди. Ҳозирги вақтда бирлашмада унинг ташаббусига қўшилган 300 дан ортиқ, шаҳар ва областда эса минглаб мураббий ишчилар бор. Партия ташкилотлари электросилаликларнинг тажрибасини изчил ёйишмоқда.

Ишчилар синфи жамият ҳаётининг барча соҳаларига ўзининг жанговар авангарди — Коммунистик партия раҳбарлигида таъсир ўтказади. Шунинг учун ҳам область партия ташкилотининг социал составида, партияга ишчилар синфининг энг яхши вакилларини қабул қилиш масалалари табиий равишда доим КПСС область комитетининг доимий назорати остида бўлмоқда. Партия ташкилотлари КПСС XXIII съездининг партиянинг социал составида ишчилар бундан буён ҳам етакчи ўрин тутиши лозимлиги ҳақидаги талабини қатъиятлик билан бажармоқдалар. 1967 йилда бизда партия аъзолигига кандидатликка 9 мингдан ортиқ энг яхши ишчилар қабул қилинди. Улар барча қабул қилинганларнинг 71 процентини ташкил этади. Ҳозирги вақтда Ленинград партия ташкилоти коммунистларининг 48 проценти ижтимоий чиқиши жиҳатидан ишчидир. Минглаб ишчи-коммунистлар партия раҳбарлиги, жамоат, совет ва бошқа ташкилотларда муҳим лавозимларни эгаллаб турибдилар.

Шаҳар ва область партия ташкилотлари совет, касаба союз, комсомол ва бошқа жамоат ташкилотларида, халқ хўжалигини бошқаришда ишчиларнинг етакчи мавқеини оғишмай таъминламоқдалар. Айрим рақамлар келтирамиз. Олти ленинградлик ишчи СССР Олий Советига сайланган, 14 киши РСФСР Олий Советининг депутати, Ленинград шаҳар ва область Советлари депутатлари орасида ишчилар 55 процентни, район ва шаҳар Советларида 56,7 процентни, посёлка ва қишлоқ Советларида деярли 56 процентни ташкил этадилар. Фабрика-завод ва маҳаллий комитетлар аъзолари сафида 37 процент ишчи бор, 800 дан ортиқ ишчи касаба союзларининг область комитетлари составларига сайланган, 3 мингдан ортиғи эса фабрика-завод комитетларининг раислари ҳисобланади.

Бу ва бошқа фактлар буржуа идеологларининг ишчилар синфи раҳбар синф бўлишга қодир эмас ва тайёр эмас, у ҳозирги замон илмий-техника революцияси шароитларида «йўқолиб кетади», «депролетарлашади», деган уйдирмаларини таг-томири билан инкор этади. Капиталистик мамлакатларда тарқалаётган кўпсонли сохта илмий назариялар фақатгина бир мақсадни кўзлайди: меҳнаткашларни, ишчилар синфини жамиятда «буржуазиясиз яшаб бўлмайди», фақат буржуазия «яратувчи куч», «раҳбар куч» деб ишонтирмоқчи бўлади.

Буржуа сохталаштирувчилари қанчалик ҳаракат қилишмасин, ҳозирги замон ишчилар синфи энг кўп сонли яратувчи синф бўлиб келди ва бўлиб қолади. Социал ва маълум даражада илмий-техника тараққиёти унинг зиммасида, у жамиятимизнинг асосий, етакчи кучидир. Марксча-ленинча таълимотнинг ана шу асосий ғоясини унутиб қўйиш, ишчилар синфининг, меҳнаткашлар оммасининг ижтимоий ҳаётдаги ролини камситиш, албатта, деформацияга олиб келади, тараққиёт ва социализм ишига тузатиб бўлмас зарар келтиради. Ўзининг буюк давлатчилик-шовинистик ва ҳарбий бюрократик интилишларини амалга ошириш мақсадларида Коммунистик партия, касаба союзлари ва ишчилар синфининг бошқа ташкилотларини тор-мор қилган Мао Цзе-дун группасининг майда буржуа-авантюристик йўли натижасида ХХР ишчилар синфи ва барча хитой халқининг қашшоқлик аҳволи бунга ёрқин мисол бўла олади.

Коммунистик партия, Совет ҳукуматимиз, бутун халқимиз коммунизм сари йўл очаётган жаҳонда биринчи ишчи ва деҳқонлар давлати зиммасига тушаётган жуда катта масъулиятни яхши тушунишади. Биринчи йўл босувчиларнинг масъулияти барча ишларимизга ўз таъсирини ўтказмоқда. Шаҳримиз ва областимиз партия ташкилотлари ишчиларнинг кундалик ҳаётдаги ролини ошириш масалаларига алоҳида эътибор бераётганлиги ҳам тасодиф эмас.

Партия ташкилотларининг ишчилар коллективлари ўртасидаги фаолиятининг янада яхшиланиши ҳал қилиниши лозим бўлган қатор масалалар билан алоқадордир. Масалан, республикада хизмат кўрсатган ишчи унвонини таъсис этиш вақти аллақачонлар етиб келди. Ёки бошқа бир масалани олиб кўрайлик. Сўнгги йилларда жиноят, оила ва никоҳ, ер ҳақида қонунлар ва бошқа шу каби янги кодекслар қабул қилинди. Меҳнат қонунчилиги соҳасида эса 1928 йилда чиққан меҳнат ҳақидаги эски кодекс ҳамон ўз кучида. У табиий равишда коллективлардаги янги, мураккаб, ўзаро алоқаларни акс эттирмайди ва кўпинча қатор актуал проблемаларни ҳал этишга тўсқинлик қилади. Қонуний тартибда ишчилар коллективларининг меҳнат интизоми масалалари, бахтга қарши ҳали ҳам корхоналаримизда учраётган бракка йўл қўювчилар, учарларга қарши курашдаги ҳуқуқларини кенгайтириш вақти келди. Мукофотлаш системаси такомилланиши керак. Турмуш ёшларни ҳунар ориентацияси давлат системасини яратиш, болаларни тарбияловчи ишчи аёллар имтиёзларини кенгайтиришни талаб этмоқда. Бизнингча, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги олий ўқув юртларига кираётган ишчилар учун анча қулай шароитлар бўлишини таъминловчи тадбирларни ўйлаб кўриши керак.

Ўйлаймизки, бу ва бошқа масалаларни ҳал қилиш ишчилар синфи ролининг янада ортишига ёрдам беради.

Ленинградлик ишчилар коммунизм қурувчиларининг олдинги сафларида бормоқдалар. Улар ўзларининг партия ташкилотлари раҳбарлигида беш йилликни муддатидан илгари бажариш, юбилей мажбуриятларини шараф билан адо этиш учун барча тадбирларни кўрадилар.

В. ТОЛСТИКОВ,
КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари.

(«Правда», 1 апрель)

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

Суратларда: (юқорида) Татаристон АССР Қозон университетидаги астрономия обсерваториясида самовий жисмларни ўрганиш юзасидан самарали ишлар олиб борилмоқда. (Пастда) Онега трактор заводи конструкторлари яратган янги сузувчи трактор агрегати «ТП—90».

Б. Мясников ва К. Бек фотолари. (ТАСС).

СОВЕТ—ЖАЗОИР АХБОРОТИ

Жазоир Халқ Демократик Республикаси Революцион Кенгашининг Раиси, Министрлар Советининг Раиси Хуари Бумиддиннинг таклифига биноан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний 1969 йил 26 мартдан 1 апрелгача расмий дўстлик визити билан Жазоир Халқ Демократик Республикасида бўлди. Визит тамом бўлганидан кейин Совет—Жазоир қўшма ахбороти эълон қилинди.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Жазоир Халқ Демократик Республикасида бўлган вақтида, дейилади ахборотда, Жазоир Халқ Демократик Республикаси Революцион Кенгашининг Раиси, Министрлар Советининг Раиси Хуари Бумиддин билан музокаралар олиб борди.

Бу музокаралар самимий дўстлик ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди. Бу музокаралар СССР билан Жазоир Халқ Демократик Республикаси ўртасидаги дўстона муносабатлар ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш ҳамда янада ривожлантириш масалалари юзасидан ҳар томонлама фикрлашиб олиш имконини берди. Актуал халқаро проблемалар, шу жумладан, Яқин Шарқдаги ва Вьетнамдаги аҳвол, Африкада ва жаҳоннинг бошқа районларида миллий озодлик кураши ва мустамлакачиликни тугатиш масалалари, Европа хавфсизлиги, ёппасига ва батамом қуролсизланиш масалалари ва бошқа баъзи масалалар ҳам муҳокама қилинди.

Музокаралар Совет—Жазоир муносабатларини янада кенгайтириш ва ривожлантириш масаласи юзасидан нуқтаи-назарларнинг бир хил эканлигини, шунингдек асосий халқаро проблемалар юзасидан ҳар иккала мамлакатнинг позициялари кўп жиҳатдан — бир-бирига мос келганлигини кўрсатди.

Ҳар иккала томон, деб таъкидланади ахборотда, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Н. В. Подгорнийнинг Жазоир Халқ Демократик Республикасига қилган визити Совет ва Жазоир давлат арбобларига самарали фикрлашиб олишни давом эттириш имконини берди, бу визит СССР билан Жазоир Халқ Демократик Республикаси ўртасидаги яқин дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлаш учун катта аҳамиятга эга бўлади, деб ҳисоблайди. Ҳар иккала томон ҳамма соҳаларда Совет — Жазоир алоқаларини янада кенгайтириш, шу жумладан раҳбар арбобларнинг визит қилишлари йўли билан бу алоқаларни кенгайтириш кераклигини айтишди.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Жазоир Халқ Демократик Республикаси Революцион Кенгашининг Раиси, Министрлар Советининг Раиси Хуари Бумиддинни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг меҳмони сифатида расмий дўстлик визити билан СССР га келишга таклиф этди. Бу таклиф мамнуният билан қабул қилинди. Визит вақти кейинчалик белгиланади. (ТАСС).

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

ВЕНГРИЯ СОВЕТ РЕСПУБЛИКАСИ эълон қилинганлигининг 50 йиллигига бағишлаб Будапештда халқаро ҳарбий бадиий виставка очилди. Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Руминия, СССР, Чехословакия санъат усталарининг асарларида Варшава шартномасида қатнашувчи мамлакатлар жангчиларининг қардошларча дўстлиги ҳақида ҳикоя қилинади.

МТИ—ТАСС фотоси.

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ МУҲИМ ТАШАББУСИ

УЛАН-БАТОР. 1 апрель. (ТАСС). Монцамэ агентлиги хабар беради: Монголия матбуоти Совет — Хитой чегарасида Хитой томонидан иғвогарлик мақсадида қилинган можаролар хусусида Совет ҳукуматининг берган баёнотини кенг шарҳлаб, бу баёнотни қизғин маъқулламоқда.

«Унэн» газетаси қуйидагиларни ёзади: Совет ҳукумати яхши ният ва мустаҳкам тинчлик ҳамда хавфсизликни таъминлашга, хитой халқи билан дўстлик ва ҳамкорликни сақлашга интилиш асосида иш кўриб, Хитой Халқ Республикаси ҳукуматини ихтилофларни тинч вазиятда ва музокаралар олиб бориш йўли билан ҳал этишга даъват этмоқда. Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитети ва Монголия ҳукуматининг органи Совет ҳукумати баёнотининг тўла тексти билан ёнма-ён босилган редакцион шарҳларида Совет ҳукуматининг Совет—Хитой чегарасидаги вазиятни нормаллаштиришга қаратилган янги ташаббуси конструктив характерга эга эканлигини таъкидлайди.

Совет ва Хитой халқларининг туб манфаатлари Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг Совет ташаббусига, рўй берган қийинчиликларни ўзаро келишув ва ҳамжиҳатлик асосида бартараф қилиш йўлларини қидириб топишга реалистик ёндашувини талаб қилади.

Совет ҳукуматининг совет халқи ҳар кимсанинг СССР муқаддас чегараларига хамла қилишига ҳеч қачон йўл қўймайди ва қурол-яроғ пеша қилиб гаплашиш йўлидаги уринишларга ҳамиша қаттиқ зарба беради, деган гаплари, деб ёзади «Унэн» газетаси, авантюра, ишқибозларини жиддий суратда огоҳлантиради.

САНТЬЯГО. 1 апрель. (ТАСС). «Сигло» газетаси бугунги сонида бундай деб ёзади: «СССР тинч музокаралар олиб бориш тарафдоридир», «Совет ҳукумати Хитойга яна мурожаат қилиб, ҳар қандай душманлик хуружларини тўхтатишга ва ҳар қандай ихтилофларни тинч йўл билан ҳал этиш имконини берадиган музокараларни бошлашга даъват этди». Газета Совет ҳукуматининг Хитой Халқ Республикаси ҳукуматига юборган баёнотининг батафсил мазмунини босиб чиқарди.

«Ультимас нотисиас» газетаси «Совет Иттифоқи ихтилофларни тинч йўл билан ҳал этишни Хитойга таклиф этмоқда» деб таъкидлайди.

Чили пойтахтидаги бошқа газеталар ҳам Совет ҳукуматининг баёноти тўғрисидаги хабарни босиб чиқардилар. Улар низоли масалаларни тинч ҳал этиш ва ҳар иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларда бўлган кескинликни юмшатиш тўғрисидаги таклифга кўп эътибор бермоқдалар.

СОФИЯ. 1 апрель. (ТАСС). Болгариянинг «Отечествен фронт» газетаси ёзади: Пекиннинг чегара масаласи борасидаги пропагандаси пролетар интернационализми принципларига тамомила зид бўлиб. Пекин раҳбарларининг авантюристик йўлини акс эттиради, холос. Совет ҳукумати баёнотининг осойишта ва қатъий руҳда ёзилгандиги, унинг ақл-идрок билан иш кўришга қилган даъвати, конструктив таклифлари кучли таассурот қолдирмоқда. Бу эса, деб уқтириб ўтади газета, масалага бирдан-бир тўғри ёндошишдир. Бундай ёндошиш кескинликни юмшатишга ва барча масалаларни ҳал этишга ёрдам беради.

Болгариянинг бошқа бир газетаси — «Вечерни новини» газетаси Совет ҳукуматининг ана шу янги ҳужжати КПСС ва Совет ҳукуматининг ленинча тинчликсевар ташқи сиёсатига содиқ эканлигини жуда яхши исбот этади, деб қайд қилади.

БИРГАЛИКДА МАШҚ ЎТКАЗИЛДИ

Бирлашган қўмондонликнинг планига мувофиқ, шу йил 25 мартдан 1 апрелгача Болгария Халқ Республикаси территориясида Болгария Халқ Республикаси, Руминия Социалистик Республикаси ва Совет Иттифоқи қуруқликдаги қўшинлари, ҳарбий-денгиз флотлари ва ҳаво ҳужумидан мудофаа қўшинлари оператив штабларининг иштироки билан биргаликда машқ ўтказилди.

Бу машқ Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар Бирлашган Қуролли кучлари бош қўмондони, Совет Иттифоқи маршали И. И. Якубовский раҳбарлигида ўтказилди.

Машқ генераллар, офицерлар ва штабларнинг оператив тайёргарлиги юксак даражага кўтарилганлигини, уларнинг қуролли кучлар барча турларининг йирик оператив бирлашмаларини бошқариш маҳорати ошганлигини кўрсатди.

Бу машқ ўзаро ҳаракат қилиш масалаларини пухта ишлаб чиқиш имконини ҳам берди ва Варшава шартномаси мамлакатлари армиялари ўртасидаги жанговар ҳамдўстликни мустаҳкамлашга ёрдам берди.

ЯҲЁХОН ПРЕЗИДЕНТЛИК ЛАВОЗИМИНИ ҚАБУЛ ҚИЛИБ ОЛДИ

ЛОНДОН. 1 апрель. (ТАСС). Генерал Яҳёхон кеча Покистон президенти лавозимини қабул қилиб олди. Рейтер агентлиги мухбирининг хабар беришича, бу нарса Покистон пойтахти — Ревалпиндида расмий равишда эълон қилинди.

ЛАОС УСТИДА УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, 1 апрель. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги Каосан Патет Лао агентлигига асосланиб хабар беради: 16 мартдан 22 мартга қадар Сиен Куанг вилояти устида Нео Лао Хак Сат Қуролли Кучларининг ўти билан Американинг 6 ҳарбий самолёти уриб туширилди. Шундай қилиб Лаос устида уриб туширилган Америка самолётларининг сони 1.078 тага етди.

БУДАПЕШТ МУРОЖААТИНИ ТОПШИРИШ

БУДАПЕШТ. 1 апрель. (ТАСС). Бу ерда Венгрия Халқ Республикаси Ташқи ишлар министрлиги матбуот бўлимининг баёноти эълон қилинди. Баёнотда бундай дейилади:

чет эллардаги ваколатхоналаримизнинг раҳбарлари Варшава шартномасида қатнашувчи давлатларнинг Европадаги барча мамлакатларга мурожаатини Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Руминия Социалистик Республикаси, Совет Иттифоқи ва Чехословакия Социалистик Республикаси номидан Европадаги мамлакатларнинг ҳукуматларига Вербал (имзосиз) ноталар билан бирга топширдилар, ёки шу кунларда топширадилар. Бу мурожаат сиёсий маслаҳат комитетининг 1969 йил 17 мартда Будапештда ўтказилган кенгашида қабул қилинган эди.

Чет эллардаги ваколатхоналаримизнинг раҳбарлари мурожаатни топшириш вақтида Европа мамлакатларининг ҳукуматлари Европада тинчлик ва хавфсизлик учун ўз зиммаларидаги жавобгарликни яхши англаб, мурожаатни ўрганиб чиқадилар ва унда баён қилинган қоидаларни самарали қўллаб-қувватлайдилар, деб самимий умид билдирадилар.

ҚОБИЛ ИНСТИТУТИГА СОВҒА

ҚОБИЛ, 1 апрель. (ТАСС). СССРнинг Афғонистондаги элчиси К. И. Александров Совет ҳукумати номидан Қобил политехника институтига совға қилиб юборилган физика, химия, олий математикага доир икки минг дарсликни, чизма-идора ашёларини ва таълим фильмларини Қобил университетининг ректори Абдулла Воҳидийга топширди.

Ўқув қўлланмалари афғон студентларининг ўзлари танлаб олган ихтисослар бўйича чуқур билим олишларига кўмаклашади, бу эса Афғонистоннинг иқтисодий ривожланиши ишига бебаҳо ҳисса бўлиб қўшилади, деди совет совғасини топширишга бағишланган маросимда Абдулло Воҳидий. У, университет олий кенгаши номидан ишонч билдириб айтдики, СССРнинг техникавий ёрдами билан қурилган ва совет муаллимлари ишлаб турган Қобил политехника институти турли ижтимоий — сиёсий системадаги икки қўшни мамлакат ҳамдўстлигининг ёрқин тимсоли бўлиб хизмат қилади.

КУРАШ ДАВОМ ЭТАДИ

БАЙРУТ, 1 апрель. (ТАСС). Қаршилик кўрсатувчи араб ташкилотларининг партизан отрядлари Исроил босқинчиларига қарши қуролли курашни тўхтовсиз давом эттирмоқда.

Фаластинликларнинг «Миллий озодлик» ташкилоти бу ерда эълон қилган ахборотда айтиладики, араб партизанларининг Телль-Робина районидаги ва Телль-Румайладаги (Иордан дарёсининг водиси) кеча кечаси ўтказган жанговар операциялари натижасида Исроилнинг иккита кузатиш пункти вайрон қилинган ва тўртта бронетранспортер мажақлаб ташланган.

Бошқа бир ташкилот — «Фаластинни озод қилувчи халқ демократик фронти»нинг ахборотида айтилишича, шу ташкилотнинг жанговар группалари Иордан дарёси водисининг шимолий қисмидаги Ашдод-Яаков районида Исроил автомашиналари колоннасига ҳужум қилиб, бир ҳарбий юк машинасини яксон қилганлар.

ЧАД РЕСПУБЛИКАСИ Африка қитъасининг энг марказида жойлашган. Мамлакат аҳолиси асосан Чад кўли районида камдан-кам учрайдиган воҳалардагина тўпланган. Ҳамма ерда сув танқислиги сезилади. Деҳқонлар қудуқлар қазиб, машаққат билан экин суғоришга мажбур.

Б. Федоров фотоси. ТАСС.

ПЕРУ КОММУНИСТЛАРИНИНГ СЪЕЗДИ ТАМОМ БЎЛДИ

ЛИМА, 1 апрель. (ТАСС). Бу ерда Перу Коммунистик партиясининг V миллий съезди ўз ишини тамомлади. Съезд империализмга қарши кенг миллий фронтни вужудга келтириш вазифаларини муҳокама қилди.

Съездда Перу Коммунистик партияси Марказий Комитетининг янги состави сайланди. Хорхе Дель Прадо яна Перу Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари қилиб сайланди.

РЕАКЦИОН КУЧЛАР ПАРТИЯСИ

БОНН, (ТАСС). Боннда Ғарбий Германиядаги янги ўнглар партиясининг таъсис этиш конференцияси ўтказилди. Бу партия ўзини «немис халқ партияси» деб атади. Партия раиси Бурширнинг гапларидан маълум бўлишича, партия Ғарбий Германияда Германия Демократик Республикасини ва Европадаги ҳозирги чегараларни тан олиш тарафдори бўлган прогрессив партияларга хилоф иш кўради.

АМЕРИКА ХУНТАГА ҚИРУВЧИ САМОЛЁТЛАР ЕТКАЗИБ БЕРМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Америка Грециядаги режимга ҳарбий ёрдамни кучайтирмоқда. Ассошиэйтед Пресс агентлигининг Афинадан хабар беришича, Грециянинг ҳарбий-ҳаво кучлари учун АҚШ дан Ғарбий Германия орқали «Ф—5А» типидаги бешта реактив қирувчи самолёт юборилган.

АҚШ Грецияга яна 12—13 та реактив қирувчи самолёт ва ҳаводан разведка қилиш учун жиҳозланган бир самолётни юбориш ниятидадир.

СИНЬХУА АГЕНТЛИГИНИНГ ХАБАРИ

ПЕКИН, 1 апрель. (ТАСС). Синьхуа агентлиги бугун Пекинда «ХКП нинг тўққизинчи Умумхитой съезди» очилганлигини маълум қилди. Агентлик тарқатган информацион ахборотда «Съезд»ни Мао Цзэдун очганлиги кўрсатиб ўтилади. Кун тартибида учта масала: сиёсий ҳисобот, ХКП уставига ўзгаришлар, ХКП Марказий Комитетини сайлаш масалалари бор.

ХКП Марказий Комитети номидан Линь Бяо сиёсий ҳисобот берди.

ЯНГИ ФАШИСТЛАР ФЮРЕРИНИНГ ПРОГРАММАСИ

БОНН, 1 апрель. (ТАСС). Ғарбий Германия янги фашистларининг Фюрери Фон Тадден национал-демократик партиянинг юқори Бавариядаги ташкилоти Мюнхенда ўтказган йиғинида гапириб, Бундестагга ўтказиладиган сайловда «Германия Федератив Республикасида ўнгга силжиш давом этади» деб ишонч билдирди. Айни вақтда Фон Тадден мамлакатни зўр бериб милитарлаштиришни талаб қилди. Унинг фикрича, Бундесверда хизмат қилмайдиганлар учун «ялпи меҳнат мажбурияти» жорий этиш ёки уларни «граждан мудофааси» хизматига жалб қилиш зарур эмиш.

Национал-демократик партия Фюрерининг гапига қараганда, унинг партияси «Бундесверда мустаҳкам илдиз отган». Национал-демократик партия Бавария ташкилотининг бошлиғи Хермансдерфер айтган гапларидан шу нарса маълум бўлдики, яқин орада эълон қилинадиган ўзининг сайлов программасида национал-демократик партия ҳарбий жиноятчилар учун «авф умумий» берилишини талаб қилади.

КИНОҲАВАСКОРЛАР КЛУБИ

Тошкентдаги пойафзалчилар Маданият саройи кечқурунлари кишилар билан гавжум бўлади. Бу ерда турли тўгарак ва студиялар ташкил этилган.

Пойафзалчиларнинг таклифи асосида яқинда саройда киноҳаваскорлар клуби очилди. Клуб томонидан қатор қизиқарли тадбирлар амалга оширилмоқда. «Сен кўрган фильмлар», «Замондошларимиз — экранда» деган темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказилди.

Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси ишчи ва хизматчиларидан 200 дан ортиқ киши яқинда клуб меҳмони бўлди. Совет киноси тарихи ҳақидаги мазмунли суҳбатдан сўнг бадиий фильмлардан парчалар намойиш қилинди.

Клубда «кино ва нафосат тарбияси», «Фильм ва замонамиз» деган темаларда суҳбатлар ўтказиш ҳам планлаштирилди. Кечаларда турли фильмлардан парчалар ҳам намойиш қилинади. Бунинг учун суҳбатлар мазмунига мос экран асарлари репертуари ишлаб чиқилди.

ЁШ ТАЛАНТЛАР САҲНАДА

Тўқимачилар маданият саройининг катта зали одамлар билан лиқ тўла. Спектаклнинг бошланиш вақти яқинлашиб қолган. Ҳамма кутяпти.

Спектакль маълум даражада сустлик билан бошланди. Бунга сабаб — артистларнинг ҳаяжонланиши, маҳоратлари етишмаслигида бўлса керак, улар зал эътиборини ҳам бирдан жалб эта олмадилар.

...Фердинанднинг отаси ўглини шон-шуҳрат йўлида бадавлат аёлга уйлантирмоқчи. Фердинанд эса фақир оиланинг қизи Луизани севади. Ота ўжар ўглини ўз гапига киритолмагач қизнинг отасини қамоққа олишга буюради. Бундан газабланган Фердинанд отасининг қандай қилиб вазир бўлиб олганини фош қилмоқчи бўлади. Бу саҳналар анча дуруст чиққан.

Спектакль давом этади. Мақсадига эришолмаган ота котиби Вурм ёрдамида макрга қўл уради. Тўгрироги, бу макрни Вурм ўйлаб чиқиб вазирни мамнун этади. Луиза севимли отасини қамоқдан қутқариш умидида минг азоб билан горфмаршалга «севги мактуби» ёзишга рози бўлади...

Вурм ролини ниҳоятда усталик билан ўйнаган Эргаш Раҳимовнинг маҳорати мақтовга лойиқ. Гарчи бу етакчи образ бўлмаса-да, Эргаш уни томошабиннинг хотирида узоқ сақланиб қоларли даражада кўрсата олган.

Умуман олганда, спектаклнинг дастлабки кўриги муваффақиятли ўтди. Кошиб Бакирохунов (Фон Вольтер), Жаббор Мажидов (Фон Кальб), Вазира Мирхалилова (Миллернинг хотини), Барно Юсупова (Софи) ва бошқаларнинг ҳам ўз роллари устида қунт билан ишлаганликлари кўриниб турибди.

Ҳа, «Макр ва муҳаббат» Тўқимачилар маданият саройи қошида ташкил этилган халқ театри ижодий коллективининг ютуғи. Бу унинг камолотда тагин ҳам бир погона юқори кўтарилганидан далолат беради.

Шу ўринда яна бир нарсани айтиб ўтиш лозим. Халқ театри саҳналаштирган спектакллар негадир премьералигича қолиб кетяпти. Бундан ташқари, ҳаваскорлар ойлаб, ҳатто йиллаб тер тўкиб, саҳнага олиб чиқилаётган спектаклларнинг ҳаммаси ўнлаб профессионал театрлар саҳнасини кўрган.

Фикримизча, Тўқимачилар маданият саройининг шуҳрат қозонган ижодий коллективи ҳам замонавий мавзудаги асарларни саҳналаштириш устида иш олиб борсалар яна ҳам соз бўларди. Бунда ҳаваскорлар мустақил ижод қилишга ўрганадилар, таниқли актёрларга сал бўлса-да, тақлид қилишдан йироқ бўладилар.

Ўйлаймизки, театрнинг бадий раҳбари Аҳмад Юнусов ҳам, ижодий коллектив аъзолари ҳам бемалол бунинг уддасидан чиқадилар.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

ШУ йил 2 мартда Даманский оролига бостириб кирган Хитой иғвогарларига қарши жангда Юрий Бабанский катта жасорат кўрсатди. Матонатли ва жасур чегарачи младший сержант Ю. Бабанскийга СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. Суратда: Юрий Бабанский (ўнгда) ва мазкур жанг қатнашчиси ефрейтор Евгений Батишчев дозорда.

Ю. Муравин ва Н. Назаров фотоси. (ТАСС).

РОМАНТИК МУҲАББАТ

(ҲИКОЯ)

Баҳодир билан Неъмат биринчи курсларданоқ жуда дўстлашиб қолишди.

Ҳеч қаерга ёлғиз боришмайди. Ўртоқлари ҳам уларни «Икки баҳодир» дейишадиган бўлишди.

Улар — романтик кишилар.

Агар дарсда бирор ўқилган китобни таҳлил қилингудай бўлса улардан бошқага гап тегмайди. Фалсафа бобида улар катта файласуфлардек бир кўзни сал қисиб, елкаларини учириб, лотинча мақоллар келтириб қўл силкитиб гапирадилар.

Учинчи курс охирлаб қолганида ногиҳон «баҳодир романтиклар»нинг юракларини севги забт этди.

«Мени сев» деб турган қиз иккинчи курсдан. Ўзи ҳам ҳафтпайкарнинг биридай гўзал.

Неъмат билан Баҳодир Шаҳлони институтга кираётганида кўз остларига олиб қўйишган эди. Уларнинг муҳаббатлари кун сайин алангаланар, қизни ҳар куни олисдан бир бор кўришмаса, кечалари уйқулари келмасди.

У чиндан ҳам гўзал, қадди-қомати келишган қиз. Уни бир марта кўрган кишининг севиб қолиши табиий. Шаҳло қора сочларини охирги модага мослаб қирққан, тўзғиб кетмасин, деб бриолин мойи ҳам суртиб юрарди.

Икки дўст кечалари ухламай, ўз муҳаббатларини шеърга солишиб, эрталаб бир-бирларникига боришарди. Баъзан кўчада учрашиб қолишганида ҳам шеърхонлик бошланарди.

Курсдошлар «икки баҳодир»нинг севги ўтида парвонадек куяётганларини кўриб, кузатиб туришарди.

Қизлар иккала ошиқ ҳам бир қизни севиб қолганидан кулишса, йигитлар аксинча ҳафа — ошиқларга қандай ёрдам бериш йўлини топиша олмай, ҳуноб бўлишарди.

Кунлардан бир кун Шаҳло кутубхонада дафтари ичидан оқ қоғозга ёзилган шеърни ўқиб, тагидаги икки имзони кўриб, қайси бирига жавоб ёзишни билмай қолди. Охири Баҳодирга икки энлик хатда «паркда дарсдан кейин кўришайлик», деб ёзди.

Баҳодир беҳад шод, Неъмат хафа, лекин, романтик муҳаббат қурбон талаб қилади, ахир.

Баҳодир бир-икки марта Шаҳлони паркларга олиб борди. Қайиқда сузишди, нилуфар узиб берди. Севги изҳор қилинди. Қиз ҳурсанд...

Бир куни Баҳодир билан Шаҳлонинг ораларида гап қочиб қолди. Баҳодир, киноға борамиз, деб туриб олди. Шаҳло эса, эртароқ уйга кетишим керак, деб кўнмади. Баҳодир қўполлик қилиб, уни жеркиди. Қиз ҳам аччиқ устида унинг ҳамиятига қаттиқ тегди. Баҳодир жаҳл билан уни тарсакилаб юборди.

Шаҳло ҳўнграб йиглаганича, югуриб кўчани кесиб ўтаётганида тўсатдан муюлишда енгил машина кўринди. Қиз жон ҳолатда олдинга талпинди-ю, бироқ улгуролмади. Машина уни енгил туртиб, ўтиб кетди.

Бир зумда тумонат одам йиғилди. Шаҳлони касалхонага олиб кетишди. Қовургаси шикастланган экан. Уч ойга яқин касалхонада ётди. Лекин бу вақт ичида Баҳодир Шаҳлони бирон марта ҳам йўқлаб келмади. У ярим ногирон қиз билан ортиқ яшашни истамасди. Бироқ Неъмат то Шаҳло соғайиб чиққунича касалхонага ҳар куни келиб турди.

Қиз соғайиб чиққан куни Неъмат учун байрам бўлиб кетди. У ясан-тусанни жойига қўйиб, Шаҳлони уйига кузатиб қўйгани кетди. Бироқ Баҳодир ўша кундан бошлаб у билан муомала қилмай қўйди. Унинг романтик хаёллари, оҳ-воҳлари тугаган эди.

Кўп ўтмай ёзги таътил вақтида Неъмат билан Шаҳлонинг тўйлари бўлиб ўтди.

ОЛМОС.

ШОИРА НИНА ТАТАРИНОВА РЕДАКЦИЯМИЗ МЕҲМОНИ

Нина Татаринова Ўзбекистонда яшаб, ижод этаётган рус шоирасидир. Унинг Москвада ва Тошкентда бир қанча шеърий тўпламлари босилиб чиққан. Биз қуйида унинг шеърларидан бир нечтасини газетхонларимизга тақдим этамиз.

МОЗОРСОЙ ДАРАСИДА

Ҳассасасига таяниб хушҳол,
Ҳикоясин бошлади бир чол:
«Ҳов ана у булоқ сувини
Хуш кўрмайман заҳкаш таъмини.
Ер остида қуёшдан пинҳон
Оқиб ўтар пажмурда, бежон.

У сувга йўқ қалбим тоқати,
Тоғ жилғаси жоним роҳати.
Боқ, қандай у учқунланади,
Ўйнаб, сакраб, тўлқинланади.
У қуёшнинг эмиб нурини,
Олмос этган томчи-дурини.
Унда қорнинг мусаффолиги,
Унда тоғнинг гул раънолиги.
У ҳаётдай жўшқин доимо,
Ичган билан тўймайман асло».
Мен энгашдим ариқ бўйига,
Ҳовуч очдим боқиб қуйига,
Уни кафтда тўйиб ичардим,
Ва бошимни кўтармай дердим.

ЕР

Бу ер машҳур шўр-тузи билан,
Ярқирайди ери мисли қор.
Сал нарида қулф уриб чаман,
Яшнаб ётар чексиз экинзор.
Бу жойларда ерни юварлар
Кийим каби, оғир, заҳмат у.
Юрагимда хоразмликлар
Ишин дейман қандай қудрат у.
Бунда эркак ва аёлларнинг
Лол қиламан меҳнат азмига.
Шўр ерларни яшнатиб, улар
Бўйсундирар инсон измига.

* * *

Бу ерда ҳар нарса мени лол этди,
Одамлар,
Еру чўл
Ва кўк қарғалар.
Шафақ чўғлари ҳам,
Ҳайрат билан боқар эдим барига,
Ёшлигимни ёдга келтирди улар.

КЎҲНА САМАРҚАНД

Кўҳна мақбаралар турар нақшинкор,
Қуёш нурларидан ярқираб, хомуш.
Гулхан тутунлари, ўт кукунлари
Пештоқларда доғдай бир умр қолмиш.
Бунда очкўз уруш қўлин иситган,
Жангту жадалларда тўккан қанча қон.
Балки зерикиб у кўркни маҳв этган
Ва меъморлар ўтган беному нишон.
Усталар қўлидан кўкка бўй чўзган
Миноралар турар салобат билан.
Усталар кун кўриб бурда нон билан,
Обида қолдирган зўр меҳнат билан.
Буюк Шаркнинг чўнг фарзандлари
Номсиз қуллар, қилич қаҳрин асири
Қасрлар тиклаган, меъморлар бевақт
Ҳазонга айланган, сўнган тақдири.
Лекин қалб қўрлари, умр-ҳаётлари
Диёр учун ҳайкал бўлиб армонга,
Ёниқ нақшларда абадий қолмиш,
Самарқанд номила машҳур жаҳонга.

НАЗАРМАТ таржималари.

ШАҲАР МАВЗУИДА

АРИҚЛАР ТОЗА БЎЛСИН

Ўлкамизда баҳор кезяпти. Қалин қор ҳам, қаттиқ қиш ҳам орқада қолди. Кунлар исиб, дарахтлар уйғонмоқда. Ҳаммаёқда кўкламга тайёргарлик ишлари авж олган.

Кўпгина корхоналар ва маҳаллалар теварак-атрофдаги сув шохобчаларини тозалашга киришдилар. Бу борада «Янги турмуш», «Янги шаҳар», «Социализм» каби маҳалла меҳнаткашлари олиб бораётган ишлар ибратлидир. Улар ҳашар йўли билан ўз территорияларидаги барча ариқларни тозалаб қўйдилар. Октябрь революцияси номли завод. Тошкент тўқимачилик ва сут комбинатлари каби корхоналар ҳам бу борада мақтовга лойиқ иш тутмоқдалар.

Сув йўли — ҳаётбахш йўл. Эрта-индин ариқларга зилол сув қўйилса дов-дарахтлар ҳам, гулзор ва хиёбонлар ҳам об-ҳаётдан янада яшнаб кетади. Ҳамиятли кишилар шунинг учун ҳам сув йўлларини очиб тозалаб қўймоқдалар. Қани энди ҳамма ҳам шу илғорлардан ўрнак олиб, ўз теварак-атрофларига бир қиё боқса!

Афсуски, ҳали кўпгина сув тармоқлари баҳорга шай эмас. Тошкент шаҳрини сув билан таъминлаб келган «Оққўрғон», «Ғодроғон» каналлари қурилиш баҳонасида кўмилиб кетди. Бу участкада иш олиб борган 7-қурилиш трестининг 39-бошқармаси пала-партишликка йўл қўйди. Пировардида об-ҳаёт йўли бекилиб қолди.

Ёзнинг иссиқ кунларида сув бўйида бир зум ўтирсангиз, бутун ҳордиғингиз чиқиб кетади. «Кайковус» ва «Чиқчириқ» анҳорларининг соҳиллари нақадар гўзал.

Ҳозир шу сув шохобчалари ниҳоятда ачинарли аҳволга тушиб қолган. «Кайковус» ариғининг «Бобожонов» кўчаси, «Қизил кўприк», «Ривож», «Қўштут», «Чиғатой» маҳаллалари территорияларидан ўтган қисми ахлатлар ва чиқиндилар билан тўлиб кетган.

Анҳорни тозалаш маҳалла активларининг ҳам, Октябрь район санитария бўлими ходимларининг ҳам эсларига келмаяпти.

Бундан фойдаланган айрим инсофсиз кишилар уйдан чиққан ахлатни ҳеч уялмай-нетмай шу анҳорга олиб чиқиб ағдаришяпти. Устига-устак «Компрессор», подшипник заводларидан чиқаётган қора оқовалар нишаби ҳам покиза анҳорларга бурилган.

Эрта-индин анҳорларга сув қўйилса, ахлатлар уюми кўприк ва омборларга тиқилиб, кичик бўлса ҳам тошқинларнинг содир бўлиши табиий. Бундан ён-атрофдаги аҳоли озми-кўпми зарар кўриши ҳам табиий. Эҳтиёти шарт бундай кўнгилсиз ҳолларнинг содир бўлмаслиги учун ҳозирданоқ шошилинч тадбирлар кўрилиши керак. Маҳалла активлари ва тегишли ташкилотлар бош бўлиб, ҳашар йўли билан «Кайковус», «Чиқчириқ» анҳорлари ва бошқа йирик сув шохобчаларини тозалаб қўйишимиз керак.

Шунингдек Ҳамза районига қарашли панель заводидагилар чиқиндиларнинг ҳаммасини «Боротхўжа» анҳорига оқизадилар. Орджоникидзе кўчасидаги аҳоли ҳам чиқинди ва ахлатларни кўра била туриб кўм-кўк зилол сувга ташлайди. Район «Саночистка» бўлимининг автомашиналари бу кўчага келмайди. Район коммунал хўжалигининг раҳбарлари буни кўрсалар ҳам, кўрмасликка олиб келмоқдалар.

Ҳозир икки кун дам олинадиган беш кунлик иш ҳафтасига ўтиб меҳнат қилиняпти. Шу дам олиш кунларимизнинг уч-тўрт соатини жамоат ишига сарфласак, эл-юртнинг раҳматига сазовор бўламиз.

Озодалик — туман бойлик, дейди халқимиз. Ҳар бир тошкентлик, ҳар бир хонадон ўз уйи атрофини, қолаверса маҳалласи ва бутун шаҳрини пок тутишга ҳаракат қилмоғи лозим.

Сув — бизнинг ҳаётимиз. Унинг йўли — пок ва нурли йўл. Олдимиздан ўтган сувнинг қадрига етайлик! Уни ифлослантирмайлик.

М. ЗОКИРОВ.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

ЯШИЛ БОЙЛИК ҚЎРИҚЧИСИ

Адҳам Ҳасановни гоҳ вокзал атрофидаги дарахтларга зеб бераётганида, гоҳ Навоий кўчасидаги арчалар тагини юмшатаётганда кўриб қоласиз. У қўлидаги узун кескич ва арра билан ортиқча шох-шаббаларни олиб ташлайди, ниҳоллар тагини юмшатади, дорилайди.

Адҳам Ҳасановни яшил бойлик соқчиси дейишади. Бу бежиз эмас. Мана, бир неча йилдирки, А. Ҳасанов шаҳар ижроия комитети ҳузуридаги ўсимликларни ҳимоя қилиш бошқармасида ишлаб келяпти.

А. Ҳасанов шаҳримиз ҳуснини очиб турган манзарали дарахтларни соғлом қилиб ўстиришда, янги ниҳоллар ўтқазишда бошқармада ҳамкасбларига ўрнак кўрсатмоқда. Ҳалол меҳнатлари туфайли кўпчилик ҳурматига сазовор бўлди, бир неча бор ёрлиқлар ва совғалар билан мукофотланди.

Суратда: А. Ҳасанов ўз участкасидаги арчаларни парвариш қилмоқда.

А. КОРНЕКОВ.
Автор фотоси.

СПОРТ ХАБАРЛАРИ

ФУТБОЛ РЕКОРДЛАРИ

✦ Москванинг «Динамо» командаси мамлакатнинг бир чемпионатидаги ўйинлар давомида 104 та тўп урган эди. Бу мавсумда ана шу рекордга 20 йил тўлади.

✦ Хизмат кўрсатган спорт мастери Н. Симонян бир мавсумда энг кўп тўп уриш бўйича рекорд қўйган. 1950 йилда Москва «Спартак» командасининг бу ҳужумчиси рақиблар дарвозасига 34 тўп киритган эди.

✦ Мерганликнинг «абсолют» рекорди хизмат кўрсатган спорт мастери Александр Пономарев номи билан боғланган. У мамлакат чемпионати ўйинларида 148 та тўп урган.

✦ Ҳаммадан ҳам собиқ москвалик динамочи Сергей Соловьевнинг муваффақияти кишини ҳайратда қолдиради. У 1940 йилда Москванинг «Торпедо» командаси билан бўлган ўйинда 75 секунд ичида 3 та тўп уриб киритган.

✦ Ленинграднинг «Зенит» командаси дарвозабони хизмат кўрсатган спорт мастери Леонид Иванов 1948 йилда кетма-кет 10 та ўйинда биронта тўп ўтказмаган.

✦ 1939 йили Москва динамочилари пойтахт спартакчилари дарвозасига уч марта 11 метрдан штраф тўпи тепиб, биронтасини ҳам кирита олмаганлар. Ўшанда спартакчилар дарвозасини хизмат кўрсатган спорт мастери Анатолий Акимов ҳимоя қиларди.

✦ 1938 ва 1939 йиллардаги мавсумда пойтахт «Спартак» командасининг дарвозабони Владислав Жмельков ўз дарвозаси томон белгиланган 7 та пенальтининг ҳаммасини қайтарган.

✦ «А» класси бўйича мамлакат чемпионатининг бир ўйинида энг кўп тўп 1940 йилда урилган эди. Ўшанда Москва динамочилари ҳозирги чемпион киевликларни 8:5 ҳисобида енгишган.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

✦ Тошкентнинг «Автомобилчи» волейболчилари Донецк шаҳрига жўнаб кетишди. Бу ерда улар 8 команда иштирокида ўтказиладиган сўнгги учрашувларда қатнашадилар. Ленинграднинг «Спартак», Краснодарнинг «Динамо», Свердловскнинг «Уралочка», Донецкнинг «Спартак», Воронежнинг «Динамо», Харьковнинг «Спартак», Иркутскнинг «Спартак» ва Тошкентнинг «Автомобилчи» командалари кичик олтин, кумуш ва бронза медаллари учун беллашадилар.

✦ Командамиз составида олимпиада чемпиони, хизмат кўрсатган спорт мастери В. Галушко ҳам бор.

✦ Берлин. Футбол бўйича жаҳон чемпионати саралаш учрашувида беллашган Италия ва ГДР командалари баҳси 2:2 ҳисобида дуранг бўлиб тугади. Ўйиннинг биринчи ярмида немис футболчилари 1:0 ҳисобида олдинда эди. Жавоб ўйини 22 ноябрда Италияда бўлади.

✦ Шахмат бўйича мамлакат чемпиони Н. Александрия Белградда ўтказилган халқаро турнирда 17 имкониятдан 13 очко тўплаб ғолиб келди.

Югославиянинг бошқа шаҳри — Сараевода эса эркаклар ўртасидаги турнир давом этмоқда. Бунда ҳам совет шахматчиси пешқадамлик қилмоқда. Карвонбошилик қилаётган В. Корчной 9 турдан кейин 7,5 очко тўплади.

✦ Шахмат бўйича ўтказилган пойтахт биринчилиги мусобақалари тўрт ҳафта давом этди. Мастерликка номзод Одил Сиддиқов 13 очко билан биринчи ўринни эгаллади ва Тошкент чемпиони бўлди.

Иккинчи ва учинчи ўринларни бўлишиб олган А. Хасидовский билан А. Мкртичянлар ғолибдан 1,5 очко кам тўплашди.

Орджоникидзе районидаги 37-мактаб ўзининг яхши жиҳозланган физика кабинетига ҳам эга. Бу ер ўқувчилар билан гавжум бўлади. Улар дарсда олган билимларини амалиёт билан мустаҳкамлайдилар. Суратда: ўқитувчи М. Комилова физикадан амалий машғулот ўтказмоқда.

А. Абалян фотоси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 18.00 — **Телеянгиликлар,** 18.15 — **Болалар учун кинофильм,** 18.25 — **Ленинча меҳнат вахтасида,** 19.05 — **Киноянгиликлар,** 20.20 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.25 — **Ўн минут музика,** 20.35 — **Телеянгиликлар,** 20.50 — **Эстрада шинавандалари учун концерт.** 21.30 — **Ҳужжатли фильм,** 21.50 — **«Саҳна усталари» Ҳ. Назаровнинг ижодий портрети.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
12.55 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.00 — **Илмий-оммабоп фильм,** 18.50 — **Болалар учун қўғирчоқ фильм,** 19.30 — **Симфоник оркестр чолғу асбоблари,** 19.55 — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — **«Аёллар қисмати»** (ҳужжатли фильм). 20.30 — **Венгер халқининг миллий байрамига бағишланган эшиттириш.**

Рус тилида: 20.45 — **Телефильм,** 21.00 — **Ёшлик ва бахт қўшиқлари,** 21.40 — **Телеспектакль.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 4/IV да **Дон Жуан.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/IV да **Бой ила хизматчи,** 4/IV да **Парвона.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/IV да **Гули сиёҳ,** 4/IV да **Гавҳари шамчироғ.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 3/IV да **Учинчи орзу,** 5/IV да **Дийдор.**

КИНО

Қишлоқ детективи — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қўлга тушмас қасоскорларнинг янги саргузаштлари — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Сўнгги табор — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10, кундуз соат 4 ва кеч 9.45 минутда).

Асримиздан миллион йил илгари — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

«ТАШТЕПЛОСЕТЬ» КОРХОНАСИГА

4—5 разрядли навбатчи электрмонтёрлар, 4—5 разрядли газ-электр пайвандчилар, 4—5 разрядли бетончи-ғишт терувчилар, слесарлар: иссиқлик тармоқларини кузатувчилар, автомашина ва двигателлар ремонти бўйича, қозонлар ва қозон жиҳозлари бўйича (4—5 разрядли); иссиқлик техникаси инженери, котельнийларга бош инженерлар ва бошлиқлар; автомобиль эксплуатацияси билан таниш бўлган механик, инженерлар: контроль-ўлчов асбоблари бўйича, капиталь қурилиш бўлимида ишлаш учун қурувчилар; иссиқлик техниги

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор массиви, Муқимий кўчаси, 172 уй (2, 11, 12 троллейбуслар, 32, 48 автобуслар, 4, 9, 11, 15 трамвайларнинг «Қатортол» бекати).

ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙНИНГ ТРАНСПОРТ БОШҚАРМАСИГА
I-II-III класс шофёрлар ва 3, 4, 5 разрядли автослесарлар

КЕРАК

Қабул қилинганлар 2 йилдан сўнг турар-жой билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 22-уй, кадрлар бўлими (1, 4, 6, 8 троллейбуслар, 11, 14, 28 автобусларнинг «А. Навоий музейи» бекати).

ТОШКЕНТ МАХСУСЛАШТИРИЛГАН УЛГУРЖИ ХИМИЯ РЕАКТИВЛАРИ МАГАЗИНИ
химия реактивларини лаборатория, соғлиқни сақлаш технологияси ва қишлоқ хўжалигида ишлатадиган Тошкент область ва Тошкент шаҳридаги ҳамма ташкилотлар ва корхоналардан 1970 йил учун 1969 йил 20 апрелгача

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Справка учун телефонлар: 7-7-47-55, 7-7-05-52.

ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙНИНГ ТРАНСПОРТ БОШҚАРМАСИ
5 ойлик шоёрлар ва 3 ойлик авторемонтчилар тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш бепул, стипендия тўланади.

Курсни томомлагандан сўнг Тошкент транспорт бошқармасининг автобаза ва ремонт заводларига касблари бўйича ишга юбориладилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Навоий кўчаси, 22-уй кадрлар бўлими. (1, 4, 6, 8 троллейбуслар, 11, 14, 28 автобусларнинг «А. Навоий музейи» бекати).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 04267. ИНДЕКС — 6469. Б—2251.